

ISSN: 2630-0761

วารสารครุศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

EDUCATION JOURNAL
Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

วารสารราย 4 เดือน ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม – สิงหาคม 2561

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398 หมู่ที่ 9 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
โทร. 0-5688-2288 ต่อ 2102
<http://edu.nsrj.ac.th/2018/>

วารสารครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

วัตถุประสงค์

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่ บทความวิชาการ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยฯ รวมถึงผลงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ ทางด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ความก้าวหน้าในงานวิจัย และเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ นักวิชาการ และนักศึกษา ต่อสาธารณชน

เจ้าของวารสาร

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา
รองศาสตราจารย์ ดร.จินณวัตร ปะโคทั้ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒนา หอมบุปผา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์วรางคณา ก้อมน้อย

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำกองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.อนรรักษ์ ปัญญาวัฒน์
ศาสตราจารย์ ดร.รัตนะ บัวสนธิ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์
รองศาสตราจารย์ ดร.วารีรัตน์ แก้วอุไร
รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ
รองศาสตราจารย์ ดร.นันทิยา น้อยจันทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธานี เกสทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธาทิพย์ งามนิล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ ดวงสุวรรณ

มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ประสานงานและเลขานุการ

นางสาวสุพรรณษา ศรีโพธิ์ทอง
นางสาวนภัทร บุตรพริ้ง
นางสาวจรินทร์ สุขขานน

ฝ่ายจัดการและธุรการ

นายวีรภัทร ทมวกเอี่ยม

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 3 ฉบับ (ราย 4 เดือน) คือ	ฉบับแรกของปี	มกราคม – เมษายน
	ฉบับที่สองของปี	พฤษภาคม – สิงหาคม
	ฉบับที่สามของปี	กันยายน – ธันวาคม

เจ้าของ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
398 หมู่ที่ 9 ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000
โทร. 0-5688-2288 ต่อ 2102
<http://edu.nsr.ac.th/2018/>

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัดริมปิงการพิมพ์
11/13 – 15 หมู่ 11 ถนนนครสวรรค์ – พิษณุโลก ตำบลวัดไทรย์
อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000

บทความที่นำมาตีพิมพ์ในแต่ละฉบับ กองบรรณาธิการจะตรวจสอบเป็นขั้นแรก แล้วจัดให้มีการภายนอกกร่วม
กลั่นกรอง (Peer Review) และประเมินบทความตามเกณฑ์และแบบฟอร์มที่กำหนดในลักษณะเป็น Double - Blind
Peer Review คือปกปิดรายชื่อผู้เขียนบทความและผู้เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก อีระภูธร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรกรณ์ ประจันบาน	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม	มหาวิทยาลัยบูรพา
รองศาสตราจารย์ ดร.สรวพร กุศลส่ง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
รองศาสตราจารย์ ดร.อนุวัติ คุณแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาวาตรี ดร.พงษ์เทพ จิระโร	มหาวิทยาลัยบูรพา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยงยุทธ ยะบุญธง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบกาญจน์ วิเศษรัมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ผ่องพิทยา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
ว่าที่ร้อยตรีหญิง ดร.ขวัญใจ จริยาทัศน์กร	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ลีลา	มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์ ดร.ชนม์ชกรณ วรอินทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์วุฒิชัย ประภาทิตร์ตัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วไลพร เมฆไตรรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเวศน์ คำรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวเรศ รักดีจิตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำค้าง สุขเกษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงใจ พุทธเขม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไอริน ชุ่มเมืองเย็น	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.ไกรวิชญ์ ดีเอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
อาจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะพู	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

สารจากบรรณาธิการ

วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย บทความปริทรรศน์ บทความวิจารณ์หนังสือ ทางด้านการศึกษา อันเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ และยังเป็นสื่อกลาง สำหรับ อาจารย์ นักวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษา ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการต่อสาธารณชน

บทความในวารสารฉบับนี้ มีเนื้อหาที่หลากหลายและน่าสนใจ อันเป็นประโยชน์ต่อ อาจารย์ นักวิชาการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักศึกษา และผู้ที่สนใจผลงานทางวิชาการด้านการศึกษา ทั้งนี้วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อรับการประเมินคุณภาพวารสารตามเกณฑ์ Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) ในนามกองบรรณาธิการวารสาร ขอขอบคุณผู้สนับสนุนทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ส่งบทความ เข้ามาให้กองบรรณาธิการพิจารณา ซึ่งทุกบทความผ่านการกลั่นกรองอย่างเข้มข้นจากผู้ทรงคุณวุฒิตามสาขาวิชา ทำให้ได้บทความที่มีคุณภาพอันนำไปสู่การต่อยอดอ้างอิง และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ต่อไป

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านทุกท่าน และขอขอบคุณทุกท่านอีกครั้งหนึ่งที่ได้ให้ความสนใจติดตามวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์มาอย่างต่อเนื่อง หากท่านประสงค์จะส่งบทความเพื่อเผยแพร่หรือมีข้อเสนอแนะประการใดเกี่ยวกับวารสารนี้ สามารถติดต่อกองบรรณาธิการได้ทางอีเมล: edujournal@nsru.ac.th สุดท้ายนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่ไว้วางใจ ให้วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ของท่านสู่สาธารณชน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง
บรรณาธิการวารสารครุศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ทัศนะ แนวคิด และรูปแบบการนำเสนอบทความในวารสารนี้เป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่ละคน การนำบทความหรือส่วนหนึ่งของบทความไปตีพิมพ์เผยแพร่ ให้อ้างอิงแสดงที่มาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนบทความ และกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์ และจะแจ้งให้เจ้าของบทความทราบหลังจากผู้ประเมินอิสระตรวจอ่านบทความแล้ว

สารบัญ

	หน้า
วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	ก
คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิกลั่นกรองบทความ	ง
สารจากบรรณาธิการ	จ
สารบัญ	ฉ
การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน	1
ณัฐพงศ์ ศรีโพธิ์	
การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1	10
นิศา ยอดละออง	
ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุลวงวิทยา จังหวัดตาก	24
เจนจิรา บุญมาเกิด	
ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุลวงวิทยา จังหวัดตาก	32
บุญตา มหาสุชลน์	
ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี	41
สมจิตร พึ่งชะอุม	
แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2	54
กันยาภัทร ภัทรโสทธิ	
การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5	68
นันทวรรณ สุขพิพัฒนะ	

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อ คุณภาพการสอนของครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน*

ณัฐพงศ์ ศรีโพธิ์¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานทั้งหมด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของผู้สอนมีอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน ด้านความรักและเมตตาต่อศิษย์ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอน และด้านเทคนิควิธีการสอน ตามลำดับ

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, คุณภาพการสอน

* บทความวิจัย

¹ ครู แผนกสามัญสัมพันธ์ วิทยาลัยสารพัดช่างพิจิตร

A Study of Year One Vocational Certificate Students Program Satisfaction in Private Vocational on the Instruction Quality of Basic Thais Teacher

Nattapong SriPoe¹

Abstract

The goals of this study were to investigate the satisfaction of Year One Vocational Certificate Students Program in Private Vocational on the quality of Basic Thais teacher instruction. The target group consisted of 18 students who were all enrolled in the Basic Thais course in the second semester of the academic year 2017. The collected data was analyzed by mean.

The results showed that the students' satisfaction with the Year One Vocational Certificate Program in Private Vocational on the instruction quality of Basic Thai teacher was at the highest level ($\bar{x} = 4.64$). Teachers' characteristics received the highest level of satisfaction ($\bar{x} = 4.71$), followed by preparing before teaching ($\bar{x} = 4.69$), loving-kindness on students ($\bar{x} = 4.65$), measurement and evaluation ($\bar{x} = 4.65$), competency and knowledge in the field ($\bar{x} = 4.64$), and teaching technique and method ($\bar{x} = 4.59$), respectively.

Keywords: satisfaction, instruction quality

¹ Teacher, Department of Electronics Phichit Polytechnic College

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ในหมวดที่ 4 เรื่อง การจัดการศึกษามาตราที่ 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตราที่ 23 การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และมาตราที่ 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) บัญญัติมาตรา 20 ไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ ให้จัดในสถานศึกษาของรัฐบาล สถานศึกษาเอกชน สถานประกอบการ หรือ โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 บัญญัติไว้ในมาตราที่ 10 ไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้โดยรูปแบบดังต่อไปนี้ 1) การศึกษาในระบบเป็น การจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันหลักเป็นหลัก โดยมี การกำหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษา หลักสูตรระยะเวลาการวัด และการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน 2) การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่น ในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษาระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม 3) การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในเรื่อง การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล โดยนักเรียนนักศึกษาใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันและเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคน

สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน สามารถจัดการศึกษาได้หลายรูปแบบรวมกันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551) โดยมีเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551 ว่า “ต้องเป็น การจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับในด้านวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญา พัฒนาผู้รับ การศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติและมีสมรรถนะ จะสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติ หรือ ประกอบอาชีพโดยอิสระได้”

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลัก 3 ประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริการ และจัดการศึกษาโดยมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและเรียนรู้ยุคใหม่ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุคใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

ปัจจุบันไทยมีความต้องการแรงงานระดับอาชีวศึกษาอย่างมาก จากผลการศึกษา ความต้องการกำลังคน โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาพบว่า มีการขาดแคลนกำลังคนระดับกลางหรือระดับปฏิบัติการค่อนข้างมาก โดยเฉพาะ ผู้จบระดับ ปวช. และ ปวส. ซึ่งกว่าร้อยละ 75 ของผู้จบการศึกษาระดับนี้ เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี นอกจากนั้นผู้จบการศึกษาใหม่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามลักษณะงาน โดยสถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องฝึกอบรมต่ออีกอย่างน้อย 3 - 6 เดือน ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเสียเวลาเพิ่มมากขึ้น

จากสรุปผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาติดตามและประเมินผลการปฏิรูป การศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จนถึง พ.ศ. 2552 พบปัญหาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สำเร็จอาชีวศึกษา มีความสามารถและสมรรถนะที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้และขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น
2. ขาดแคลนครูผู้สอนโดยรวมในเชิงปริมาณและคุณภาพ
3. เด็กนักเรียนไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา

4. ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ร้อยละ 70 จะศึกษาต่อปริญญาตรีทำให้ขาดแคลนกำลังคนระดับกลางอย่างต่อเนื่อง การทำวิจัยความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานในครั้งนี้ เพื่อสอบถามความต้องการของผู้เรียนในรายวิชา ทั้งด้านคุณลักษณะของครูผู้สอน การเตรียมความพร้อมก่อนการสอน เทคนิค วิธีการสอน ความรู้ ความสามารถในการรายวิชาที่สอน ด้านความรักและเมตตาต่อศิษย์และด้านการวัดผลประเมินผลและเมื่อได้ ข้อมูลงานวิจัยก็สามารถนำผลการวิจัยมาปรับเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้เรียนในรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ดังนั้น วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีภารกิจในการผลิตผู้เรียนให้มี สมรรถนะทางวิชาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพตามความต้องการของ สถานประกอบการโดยครูผู้สอนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ โครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรและอื่น ๆ ซึ่งครูผู้สอน ต้องถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อผู้เรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งวิทยาลัยเกษตรและ เทคโนโลยีพิจิตรจะต้องดำเนินการตามพันธกิจในการจัดการเรียน การสอนอาชีวศึกษา โดยเป็นการสะท้อนถึงศักยภาพของ ครูผู้สอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะตามสมรรถนะทางวิชาชีพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนจรรยาบรรณในวิชาชีพ เพื่อสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา ความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูรายวิชาภาษาไทย พื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและนำแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนา คุณภาพของนักเรียนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตรให้มีความรู้ทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ ตลอดจนคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ตามความต้องการของ สถานประกอบการ ซึ่งเป็นการพัฒนาการศึกษาด้านอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อคุณภาพการสอนของ ครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อคุณภาพการสอนของ ครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร รายงานและ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นฐานทางความคิด ซึ่งจะนำไปสู่การรอบความคิดที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ
2. ทฤษฎีความพึงพอใจ
3. หลักแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการสอน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของความพึงพอใจ ความพึงพอใจ มีความหมายโดยทั่วไปว่า ระดับความรู้สึกในทางบวกของบุคคลต่อ สิ่งใด สิ่งหนึ่ง อีกทั้งยังมิใช่ให้ความหมายของความพึงพอใจ ไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมาย ความพึงพอใจ หมายถึง ความพอใจ ความชอบใจ อีริค สฤงามิล (2551) ได้อธิบายไว้ในทำนองเดียวกันว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติ อันเนื่องมาจากสิ่งเร้าและแรงจูงใจ ซึ่งปรากฏออกมาทางพฤติกรรม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ จากความหมายขั้นต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ระดับความรู้สึกหรือระดับ ความพอใจของแต่ละบุคคลที่ส่งผลต่อการ แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา ซึ่งเกิดจากความรู้สึกนึกคิดและปัจจัยสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มากระตุ้น ซึ่งระดับความพึงพอใจ ของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันออกไป ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน เกิดความพึงพอใจ มีความสนใจในการเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรายวิชา

2. ทฤษฎีความพึงพอใจ พุนศิริ อรุณเนตร อรรณน สมบูรณ์สาร และ ทวีสุข ปทุมานุสรณ์ (2543) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ หลาย ๆ ด้าน เป็นสภาพภายในที่มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่

ประสบความสำเร็จในงานทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ เกิดจากมนุษย์จะมีแรงผลักดันบางประการในตัวบุคคลซึ่งเกิดจากการที่ตนเองพยายามจะบรรลุถึงเป้าหมายบางอย่าง เพื่อจะสนองตอบต่อความต้องการ หรือคาดหวังที่มีอยู่และเมื่อบรรลุเป้าหมายนั้นแล้ว ก็เกิดความพอใจเป็นผลสะท้อนกลับไปยังจุดเริ่มต้นเป็นกระบวนการหมุนเวียนต่อไปอีกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน นักจิตวิทยาแบ่งการจูงใจเกี่ยวกับการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1) แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากความรู้สึกภายในของผู้เรียนเอง เช่น ความต้องการ ความสนใจและทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึก กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น อยากเรียนเต็มใจและตั้งใจเรียน เพราะต้องการความรู้ มีใช้เรียนเพราะหวังผลอย่างอื่น

2) แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ได้แก่ การจูงใจที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกมาชักจูงหรือกระตุ้นให้เกิดการจูงใจภายในขึ้นเป็นต้นว่า วิธีสอน บุคลิกภาพของผู้สอนและเทคนิคที่ครูใช้ในการสอนจะเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน การกระทำที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอกไม่ได้เป็นการกระทำ เพื่อความสำเร็จในสิ่งนั้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการกระทำเพื่อสิ่งจูงใจอย่างอื่น เช่น การเรียนที่หวังคะแนน นอกเหนือไปจากการได้รับความรู้

3) หลักแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสอน ความหมายของการสอน บุคคลโดยทั่วไปส่วนใหญ่จะเข้าใจว่าการสอนคือการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้ทำ ให้จำ ให้จดและนำไปท่องจำเพื่อสอนต่อไป แต่ในแวดวงของผู้ที่เกี่ยวกับการศึกษาจะเข้าใจว่า การสอนมิได้หมายถึง การบอกให้ทำ ให้จำ ให้จด แต่เพียงอย่างเดียว การสอนมีความหมายลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ครูนำมาใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เรียกได้ว่าเป็นการสอนทั้งสิ้น นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการสอนไว้หลายทัศนะ ดังนี้ สุพิน บุญชูวงศ์ (2531) ให้ความหมายของการสอนไว้ว่า การสอน คือ การจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียน เพื่อที่จะให้เกิดการเรียนรู้ หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การสอนจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม การสอนจึงเป็นภารกิจที่ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ จึงจะสามารถก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเป็นแนวทางเบื้องต้นในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

ผ่องใส ถาวรจักร, และคณะ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่ออาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2550 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา 3 คณะได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชี คณะนิติศาสตร์ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนในด้านการสอนของอาจารย์ ด้านสื่อการสอนและอุปกรณ์การสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ ในแต่ละคณะ/สาขา ด้านผลสัมฤทธิ์ที่นักศึกษาได้รับในการเรียนวิชา และเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่ออาจารย์ผู้สอนในคณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชี คณะนิติศาสตร์ และหมวดศึกษาทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการเรียนการสอนวิชา การผลิตพืชผัก ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อคุณภาพการสอนของครู ซึ่งแต่ละคำถามนั้นได้ตั้งคำถามแบบครอบคลุมที่สุด และผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรฐาน ประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด แบบสอบถามมีจำนวน 30 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านคุณลักษณะของผู้สอน ประกอบด้วย ครูเข้าชั้นเรียนตรงเวลา ครูออกจากชั้นเรียนตรงเวลา ครูแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และครูใช้วาจาสุภาพเหมาะสมกับความเป็นครู

ด้านที่ 2 ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน ประกอบด้วย ครูมีการตกลงกฎ กติกา ในการเรียน ครูมีการเช็คชื่อผู้เรียน ครูมีการแจ้งให้ทราบถึงคำอธิบายรายวิชา และครูมีการแจ้งให้ทราบถึงกำหนดเวลาเรียน

ด้านที่ 3 ด้านเทคนิควิธีการสอน ประกอบด้วย ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ครูใช้ การสอนแบบสาธิต หรือใช้ ตัวอย่างที่เหมาะสม ครูใช้วิธีการสอนโดยให้ไปค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ครูใช้วิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ ปฏิบัติ ครูมีการผสมผสานเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ ครูใช้วิธีการสอนโดยให้ปฏิบัติจริง ครูใช้สื่อเหมาะสมกับวิชาที่เรียน และครูเปิด โอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจ

ด้านที่ 4 ด้านความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอน ประกอบด้วย ครูมีความรู้ในรายวิชาที่สอนอย่างแท้จริง ครูมีความรู้อื่น ๆ อย่างกว้างขวางประกอบการสอนครูมีความสามารถหรือปฏิบัติได้จริงในรายวิชาที่สอนและครูมีความสามารถ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน

ด้านที่ 5 ด้านความรักและเมตตาต่อศิษย์ ประกอบด้วย ครูมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ครูตักเตือนเรื่องระเบียบวินัยให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ครูสนับสนุนให้กำลังใจกับผู้เรียน ครูมีเมตตา ห่วงดีต่อผู้เรียน ครูให้ โอกาสผู้เรียนแก้ไขจุดบกพร่องอย่างเหมาะสม ครูให้ความยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน และครูสามารถสร้างบรรยากาศให้มีความ สุขในการเรียนการสอน

ด้านที่ 6 ด้านการวัดผลประเมินผล ประกอบด้วย ครูให้โอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ครูมีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย และครูมีการประเมินผลจากสภาพจริงของการเรียน

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. แจกแบบสอบถามให้นักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชี ประเภทวิชาพาณิชยกรรม (ปวช.1/1) ที่เรียนวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 18 คน หลังจากที่ได้รับงานในวิชานี้แล้ว เพื่อให้ผู้เรียนได้ประเมิน การสอนของครู

2. นำเครื่องมือแบบสอบถาม ให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำมาคำนวณ หาค่าเฉลี่ยแต่ละด้าน และนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาแสดงผลและหาแนวทางแก้ไขปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายความว่า	ความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายความว่า	ความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายความว่า	ความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายความว่า	ความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายความว่า	ความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 ที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่แจกให้กับนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้ทั้งหมด 18 ชุด และได้แบบสอบถามคืนจำนวน 18 ชุด พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อคุณภาพ การสอนของครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.3 สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ สาขางานพืชศาสตร์ ที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูรายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านคุณลักษณะของผู้สอน	4.71	0.48	มากที่สุด
2. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน	4.69	0.51	มากที่สุด
3. ด้านเทคนิควิธีการสอน	4.59	0.55	มากที่สุด
4. ด้านความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอน	4.64	0.50	มากที่สุด
5. ด้านความรักและเมตตาต่อศิษย์	4.65	0.52	มากที่สุด
6. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.65	0.53	มากที่สุด
รวม	4.64	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 หากพิจารณาตามรายด้าน ซึ่งมี 6 ด้าน คือด้านคุณลักษณะของผู้สอน ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอน ด้านความรักและเมตตาต่อศิษย์ และด้านการวัดผลประเมินผล ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณลักษณะของผู้สอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 เมื่อแยกเป็นรายการพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือครูออกจากชั้นเรียนตรงเวลา ครูเข้าชั้นเรียนตรงเวลา ครูแต่งกายสุภาพเรียบร้อย และครูใช้วาจาสุภาพเหมาะสมกับความเป็นครู โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68, 4.76, 4.72 และ 4.68 ตามลำดับ

2. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 เมื่อแยกเป็นรายการพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือ ครูมีการเช็คชื่อผู้เรียน ครูมีการแจ้งให้ทราบถึงคำอธิบายรายวิชา ครูมีการแจ้งให้ทราบถึงกำหนดเวลาเรียน และครูมีการตกลงกฎกติกาในการเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68, 4.72, 4.72 และ 4.64 ตามลำดับ

3. ด้านเทคนิควิธีการสอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อแยกเป็นรายการพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือ ครูใช้การสอนแบบสาธิต หรือใช้ตัวอย่างที่เหมาะสม ครูเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย หรือไม่เข้าใจ ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ครูใช้วิธีการสอนโดยให้ไปค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองครูใช้วิธีการสอนโดยให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานที่ปฏิบัติ ครูมีการผสมผสานเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ ครูใช้วิธีการสอนโดยให้ปฏิบัติจริง และครูใช้สื่อเหมาะสมกับวิชาที่เรียน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64, 4.60, 4.56, 4.68, 4.48, 4.52, 4.64 และ 4.56 ตามลำดับ

4. ด้านความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 เมื่อแยกเป็นรายการพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือ 4.56, 4.80, 4.60 และ 4.60 ตามลำดับ

5. ด้านความรักและเมตตาต่อศิษย์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 เมื่อแยกเป็นรายการพบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกรายการ คือครูสนับสุนนให้กำลังใจกับผู้เรียน ครูมีเมตตา ห่วงดีต่อผู้เรียน ครูให้ความยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน ครูสามารถสร้างบรรยากาศให้มีความสุขในการเรียนการสอน ครูให้โอกาสผู้เรียนแก้ไขจุดบกพร่องอย่างเหมาะสม ครูตักเตือนเรื่องระเบียบวินัยให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และครูมีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48, 4.68, 4.60, 4.75, 4.72, 4.64 และ 4.68 ตามลำดับ

6. ด้านการวัดผลประเมินผล มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 เมื่อแยกเป็นรายการพบว่า ทุกรายการมีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุดทุกรายการ คือ ครูมีการประเมิน ผลจากสภาพจริงของการเรียน ครูมีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย และครูให้โอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.72, 4.52 และ 4.72 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ปวช.1 สาขาวิชาการบัญชีประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูรายภาษาไทยพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่แจกให้กับนักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานี้ทั้งหมด 18 ชุด และได้แบบสอบถามคืน จำนวน 18 ชุด สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

นักศึกษาที่เรียนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 หากพิจารณาตามรายด้าน ซึ่งมี 6 ด้าน สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านคุณลักษณะของผู้สอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 โดยเฉพาะ ครูแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ครูออกจากชั้นเรียนตรงเวลา และครูเข้าชั้นเรียนตรงเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภา ตูลานนท์ (2540) ที่พบว่า ปัจจัยในการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องพยายามสร้าง สิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดแรงขับ หรือ แรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ

2. ด้านการเตรียมความพร้อมก่อนการสอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ด้านเทคนิควิธีการสอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ด้านความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอน มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ด้านความรักและเมตตาต่อศิษย์ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ด้านการวัดผลประเมินผล มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 โดยเฉพาะครูมีการประเมินผลจากสภาพจริงของการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ทิวัตต์ มณีโชติ (2549) ที่กล่าวว่าการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีขั้นตอนที่ เหมาะสมคือ 1) ระบุจุดประสงค์ และขอบเขตของการวัด ว่าวัดอะไร วัดใคร 2) นิยามคุณลักษณะที่ต้องการวัดให้เป็นพฤติกรรมที่วัดได้และเครื่องมือและเครื่องมือวัด 4) จัดหาหรือสร้างเครื่องมือวัดที่ชัดเจนและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำผลการวิจัยไปพัฒนาคุณลักษณะของผู้สอน การเตรียมความพร้อมก่อนการสอน เทคนิควิธีการสอนความรู้ความสามารถในรายวิชาที่สอน ความรักและเมตตาต่อศิษย์ การวัดผลประเมินผล

2. ควรให้มีการสำรวจความพึงพอใจของนักเรียน นักศึกษา ที่มีต่อคุณภาพการสอนของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตรต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm>. 18 กันยายน 2559.
- กุลยา อุปพงษ์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อสัมฤทธิ์ผลการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์. รายงานการวิจัย. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ทิวต์ มณีโชติ. (2549). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ธีระ สุภาวิมล. (2551). ความพึงพอใจของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทองที่มีต่อการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ปีการศึกษา 2550. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาพลศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา สุภาภรณ์. (2552). ปัญหาการเรียนการสอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์. รายงานการวิจัย. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ประภา ตูลานนท์. (2540). ความพึงพอใจต่อสภาพการเรียนการสอนของนักศึกษาทางไกลสายสามัญระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอชายแดนของจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการศึกษาคู่ใหญ่). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผ่องใส ถาวรจักร และคณะ. (2551). การศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ต่ออาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2550. รายงานการวิจัย. นนทบุรี: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พูนสิริ อรุณเนตร อรวรรณ สมบูรณ์เนตร และทวิสุข ปทุมมานุสรณ์. (2543). รายงานการวิจัย เรื่อง ความต้องการและความพึงพอใจของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยอายุรศาสตร์สามัญ โรงพยาบาลศิริราช. กรุงเทพฯ: มหิตล.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2524). หลักและวิธีสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ลาพอง บุญช่วย. (2530). การสอนเชิงระบบ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. เข้าถึงได้จาก <http://www.mua.go.th/users/he.../doc/law/>. 18 กันยายน 2559.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. เข้าถึงได้จาก http://www.onec.go.th/onec_web/page.php?mod. 18 กันยายน 2559.
- สุพิน บุญชูวงศ์. (2531). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์.
- หลุย จาปาเทศ. (2539). จิตวิทยาการจูงใจ. ปทุมธานี: สถาบันการบริหารและจิตวิทยา.

การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย อำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1*

นิสา ยอดละออง¹

ไกรวิชญ์ ดีเอม²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตำแหน่งงานปัจจุบันและประเภทสถานศึกษา ประชากร ได้แก่ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 163 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการศึกษาพบว่า ระดับปัญหาการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุดดังนี้ คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านบุคลากร และด้านกิจการนักเรียน

คำสำคัญ: หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

The problems in Applying Sufficiency Economy Philosophy to Administration of Schools in Thap Than School Network under Uthai Thani Primary Educational Service Area Office 1

Nisa Yodlaong¹

Kraiwit Dee-Aim²

Abstract

The purposes of the study were to study the problems in applying the Sufficiency Economy Philosophy in the Thap Than school network under Uthai Thani Primary Educational Service Area Office 1 as perceived by teachers classified by gender, age, degree, work experience, position and school type. The target population were the schools' directors and every teacher in the Thap Than school network under Uthai Thani Primary Educational Service Area Office 1, totaling 163 people during the 2016 academic year. The study tool was a 5-point rating scale questionnaire, with a reliability coefficient of 0.98. The statistics used were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings were as follows: Overall, the problems with operating with the Sufficiency Economy Philosophy in school administration in the Thap Than school network under the Uthai Thani Primary Educational Service Area Office 1 were at a low level. From highest to lowest were the aspects of academic affairs, general administration, respectively, personnel and student affairs.

Keywords: Sufficiency Economy Philosophy, Thap Than school network

¹ Student in Master of Education degree, Education Administration Program, Nakhon Sawan Rajabhat University

² Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thesis Advisor

บทนำ

การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืนจะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และมีพลังเพียงพอในการดำเนินงาน การนำหลักกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 39) ภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลต่อทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังต้องเผชิญกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ผันผวน ซับซ้อนและคาดการณ์ผลกระทบได้ยาก แม้ว่าในภาพรวมสังคมไทยมีภูมิคุ้มกันเพิ่มขึ้น และมีภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่งแตกต่างกันไปทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน และสังคม แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 11)

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มในอนาคต สะท้อนให้เห็นความเสี่ยงที่อาจเกิดทั้งการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง สถาบันทางสังคม และปัจเจกบุคคล จำเป็นต้องเตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลกและภูมิภาค ดังนั้นช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน รวมทั้งการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในสังคม และหนุนเสริมสถาบันทางสังคมให้แข็งแกร่งและเอื้อต่อการพัฒนาคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 45)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรินะแท่งพสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี ด้วยสายพระเนตรที่ยาวไกล พระองค์ทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ในการดำเนินวิถีชีวิตอย่างมีนัยบนพื้นฐานของการพึ่งพาตนเอง ความพอมีพอกิน การรู้จักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และทรงเตือนสติประชาชนคนไทยไม่ให้ประมาทตระหนักถึงความถูกต้องตามหลักวิชา ตลอดจนมีคุณธรรมเป็นกรอบในการดำรงชีวิต หลักการทรงงานของพระองค์จะเน้นการ “เข้าใจ เข้าถึง และร่วมพัฒนา” อย่างสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” ที่ให้ความสำคัญกับความหลากหลายของระบบภูมินิเวศ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ประเพณี เป็นการพัฒนาที่มุ่งสู่ “การพึ่งพาตนเอง” ดำเนินการด้วยความรอบคอบ วิเคราะห์ ระมัดระวัง “ทำตามลำดับขั้นตอน” มีการทดลองด้วยความเพียรจนมั่นใจ จึงนำไปเผยแพร่ ใช้ประโยชน์สู่สาธารณะ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, หน้า 45)

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงเป็นหลักคิดและแนวทางในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียง คือ เจริญก้าวหน้าไปอย่างสมดุล และมีความสุขตามอัตภาพและพร้อมที่จะร่วมรับผิดชอบภารกิจอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม คนที่พัฒนาตนเองจนสามารถดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงจึงหมายถึงเป็นคนที่ทั้งดีและเก่งคือมีคุณธรรมกับความรู้ สามารถคิดพิจารณาแยกแยะ ถูกผิด ควรไม่ควรในการใช้ความรู้ทางวิชาการ และวิชาชีพ ไปในทางที่ถูกต้องกับหลักวิชา สามารถปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองส่วนรวม นอกจากนี้แล้วยังต้องมีความเพียร อุทิศสละ ในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้เพื่อให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการทบทวนข้อผิดพลาด/แก้ไขข้อบกพร่องของตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 15) รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยให้นาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมนำความรู้มาใช้เป็นหลักนำทั้งนี้เพราะการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวจะนำไปสู่การแก้ปัญหาทั้งมวลไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ หรือการเมือง (วิจิตร ศรีสอาน, 2550, หน้า 3) กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีนโยบายที่จะสร้างกระบวนการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง โดยอัญเชิญมาใช้เป็นหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเองได้ คนส่วนใหญ่พอมีพอกิน พอใช้ พออยู่ในการดำเนินชีวิต โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัวและมีคุณธรรม ความรู้เป็นกรอบในการดำรงชีวิต และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ จึงได้ร่วมกับคณะอนุกรรมการดำเนินงานการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในวงการศึกษาเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทภารกิจของแต่ละบุคคล และปลูกฝัง ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการดำรงชีวิตให้อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนนำไปสู่การปรับแนวทางการพัฒนาด้วยการกำหนดนโยบายด้านการศึกษา โดยนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อให้

ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 2) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการนับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเสริมสร้างพัฒนาคนอันเป็นต้นทุนของการพัฒนาประเทศให้มั่นคง ยั่งยืนและมีเสถียรภาพ ดังนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนควรจะน้อมรับพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนรู้จักพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีไม่ประมาท และใช้ชีวิตพอเพียงอย่างมีความสุข (พิริภาว บุญเพลิง, 2550, หน้า 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 เป็นองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา ขับเคลื่อนในสังกัด ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์และพื้นที่จังหวัดอุทัยธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในส่วนของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มุ่งเน้นและตระหนักในความสำคัญถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นที่อาจจะส่งผลกระทบต่อประเทศและโลกต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ โดยได้กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ในวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาและดำเนินการพัฒนาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา โดยมุ่งหวังว่าจะเป็นอีกกระบวนการหนึ่งที่จะสนองต่อความคาดหวังที่มีต่อโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับนักเรียนเกิดความตระหนักและเห็นคุณค่าของการรักษาสิ่งแวดล้อม โดยยึดแนวพระราชดำริแห่งปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถในการรู้ โดยเน้นความสำคัญของทักษะจำเป็นพื้นฐานตามจุดเน้นที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน จึงได้จัดทำโครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ได้มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ ปลูกฝัง และเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีลักษณะอันพึงประสงค์ ในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษายังมีการจัดระบบการบริหารจัดการภายในตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตร การจัดบรรยากาศ เป็นต้น แต่การจัดการศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาไม่สามารถบริหารจัดการให้เป็นไปตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น ตัวผู้บริหารเองไม่เข้าใจอย่างแท้จริงในหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครุยังไม่มีการนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

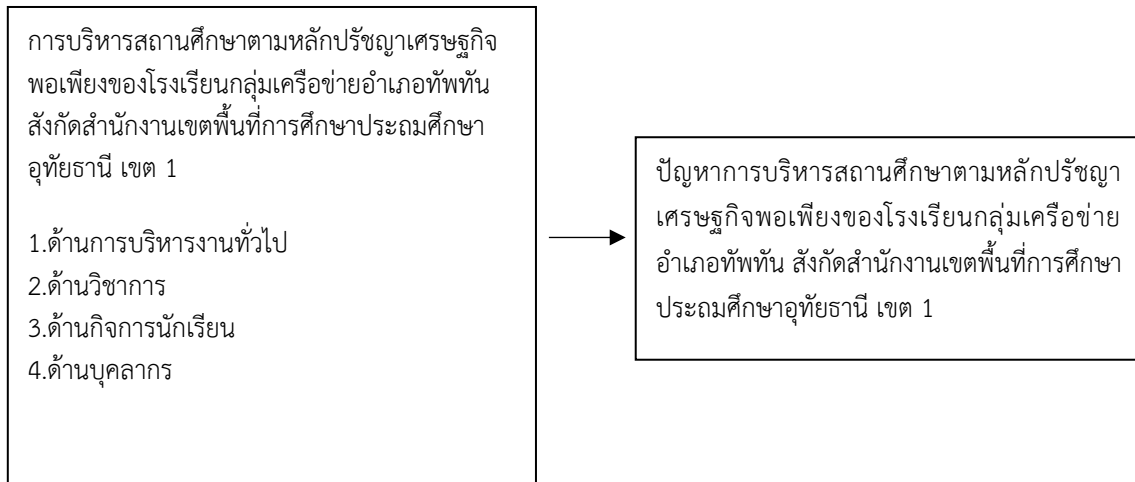
จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ซึ่งจะครอบคลุมการบริหารจัดการของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร เพื่อให้ได้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นภายในการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานต่างๆ โดยรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกระแสในยุคโลกาภิวัตน์ มีความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันแก่องค์กรในการดำเนินชีวิตภายใต้เงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษานี้สามารถดำเนินการต่อไปได้และบรรลุประสงค์ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ผู้ศึกษาได้กำหนดรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาในกลุ่มจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 16 คน ครู จำนวน 147 คน รวม 163 คน จาก 16 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายจังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 16 คน ครูจำนวน 147 คน รวม 163 คน จาก 16 โรงเรียน

ตัวแปรในการศึกษา

ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติและประเภทของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย ข้อคำถามจำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการของสถานศึกษาโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 โดยได้พัฒนาจากแบบสอบถามของคู่มือรับสมัครอาสาสำหรับหน่วยงานประเมินเบื้องต้นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ 2552 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 14 - 21) ซึ่งประกอบไปด้วยการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน และด้านบุคลากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ

1. ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

2. การส่งแบบสอบถามและเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแล้วส่งกลับมาให้ผู้วิจัย โดยส่งไปที่โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ตามกำหนด

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ในการประมวลผลและวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	34	20.90
หญิง	129	79.10
รวม	163	100.00
2.อายุ		
น้อยกว่า 31 ปี	5	3.10
31-40 ปี	87	53.40
41-50 ปี	64	39.30
มากกว่า 50 ปี	7	4.20
รวม	163	100.00
3.ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	104	63.80
ปริญญาโท	59	36.20
รวม	163	100.00
4.ประสบการณ์ในการทำงาน		
1-5 ปี	22	13.50
6-10 ปี	65	39.90
11-15 ปี	56	34.40
มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	20	12.20
รวม	163	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
5.ตำแหน่งปัจจุบัน		
ผู้บริหาร	16	9.80
ครู	147	90.20
รวม	163	100.00
6.ประเภทของสถานศึกษา		
โรงเรียนประถมศึกษา	134	82.20
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	29	17.80
รวม	163	100.00

ตอนที่ 2 แสดงระดับปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
ตารางที่ 2 แสดงปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
1. ด้านการบริหารงานทั่วไป	1.65	0.51	น้อย
2. ด้านวิชาการ	1.68	0.56	น้อย
3. ด้านกิจการนักเรียน	1.14	0.41	น้อย
4. ด้านบุคลากร	1.34	0.43	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.45	0.43	น้อย

จากตารางที่ 2 พบว่า พบว่าการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดที่ 1 คือด้านวิชาการมีปัญหอยู่ในระดับ ($\mu = 1.68$) ปัญหาน้อยที่สุดที่ 2 คือด้านบริหารทั่วไป ($\mu = 1.65$) และปัญหาน้อยที่สุดที่ 3 ด้านบุคลากร มีปัญหอยู่ในระดับ ($\mu = 1.34$) และมีปัญหาน้อยที่สุดคือปัญหาด้านกิจการนักเรียน ($\mu = 1.14$)

ตารางที่ 3 แสดงปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในด้านการบริหารงานทั่วไป

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
1. มีนโยบาย แผนงาน/วิชาการ ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา	1.99	0.84	น้อย
2. การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	1.77	0.78	น้อย
3. การติดตามผล ประเมินผล การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา	1.73	0.77	น้อย

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
4. การสรุปผล การประเมิน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา ดำเนินการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา	1.85	0.78	น้อย
5. การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่สามารถ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.99	0.85	น้อย
6. การดำเนินงานตามแผนการใช้อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ที่ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.83	0.84	มาก
7. การติดตามผล ประเมินผล ไปใช้พัฒนาใช้อาคาร สถานที่แหล่ง เรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	2.00	0.83	น้อย
8. การสรุปผล และนำผลการติดตามประเมินผล ไปใช้พัฒนาการใช้ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1.94	0.88	น้อย
9. การใช้งบประมาณหรือการระดมทุนที่สนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	1.96	0.74	น้อย
10. การดำเนินการตามแผนการใช้งบประมาณหรือระดมทุน ที่สนับสนุน การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.90	0.85	น้อย
11. การติดตาม ประเมินผล การดำเนินการตามแผนการใช้งบประมาณ หรือระดมทุน ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.76	0.71	น้อย
12. การสรุปผลและนำผลการติดตาม ประเมินผล ไปใช้พัฒนาการใช้ งบประมาณหรือระดมทุน ที่สนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	1.75	0.78	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.65	0.51	น้อย

ตารางที่ 4 แสดงปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในด้านวิชาการ

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
1. การจัดทำโครงการกิจกรรม แผนการเรียนรู้ ด้านวิชาการที่ได้ บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดย สอดแทรกและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึง ความสำคัญ ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.87	0.85	น้อย
2. การดำเนินการตามโครงการ กิจกรรม แผนการเรียนรู้ ด้านวิชาการ โดยบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การเรียนการสอน	1.93	0.76	น้อย
3. การใช้เครื่องมือ/วิธีการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่ บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น	1.87	0.89	น้อย
4. การติดตามโครงการ กิจกรรม แผนการเรียนรู้ที่บูรณาการหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน	2.03	1.02	น้อย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
5. การนำผลการติดตาม ประเมินผล ด้านวิชาการ ไปใช้ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.67	0.89	น้อย
6. การผลิตสื่อ ใช้สื่อและการเผยแพร่สื่อ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดความรู้และความเข้าใจตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.90	0.89	น้อย
7. การติดตาม การประเมินผล การผลิต การใช้และเผยแพร่สื่อเพื่อบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน	1.84	0.92	น้อย
8. การนำผลการติดตาม และประเมินผลมาใช้ เพื่อพัฒนาการใช้สื่อ การผลิตสื่อ และเผยแพร่สื่อรวมถึงแหล่งการเรียนรู้ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน	1.82	0.87	น้อย
9. การบูรณาการหลักของเศรษฐกิจพอเพียง ในการทำแผน/กิจกรรม ส่งเสริมการศึกษา วิจัยและการนิเทศการเรียนการสอน	1.93	0.81	น้อย
10. การดำเนินงานตามแผน/กิจกรรมส่งเสริมการศึกษา วิจัย นิเทศ และการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนการสอน	1.93	0.91	น้อย
11. การติดตามผล/ประเมินผลการดำเนินการตามแผน/กิจกรรมส่งเสริมการศึกษา การวิจัยการนิเทศและการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.88	0.85	น้อย
12. การสรุปผลและการนำผลการติดตาม/ประเมินผลการดำเนินการไปใช้พัฒนา การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา นิเทศ และการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ การจัดการเรียนการสอน	1.87	0.82	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.64	0.50	น้อย

ตารางที่ 5 แสดงปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 ในด้านกิจการนักเรียน

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
1. ระบบแนะแนว ระบบดูแลนักเรียน ช่วยให้นักเรียนรู้จักการพอประมาณ เหมาะสมกับภูมิสังคมตามศักยภาพของตนเองตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.80	0.85	น้อย
2. การดำเนินการตามระบบแนะแนว ระบบดูแลนักเรียน การส่งเสริมทักษะอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.74	0.81	น้อย
3. การติดตามผล ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินการ ดำเนินการตามระบบแนะแนว ระบบดูแลนักเรียน การส่งเสริมทักษะอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อผู้เรียน	1.70	0.85	น้อย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
4. การจัดกิจกรรมลูกเสือ ที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความตระหนักในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และยั่งยืน	1.71	0.88	น้อย
5. การดำเนินการที่ จัดกิจกรรมลูกเสือ ที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความตระหนักในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และยั่งยืน	1.83	0.84	น้อย
6. การดำเนินการจัดกิจกรรมชุมนุม ที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิด ความประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รวมทั้งมีความรู้และ คุณธรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.78	0.86	น้อย
7. การจัดกิจกรรมชุมนุมที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีรวมทั้ง มีความรู้และคุณธรรมตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.84	0.84	น้อย
8. การติดตามผล ประเมินผล และสรุปผลการดำเนินการจัด กิจกรรมชุม มชนที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีรวมทั้งมีความรู้และคุณธรรมตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	1.82	0.91	น้อย
9. การดำเนินการ การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และจิตอาสา ที่เน้น การมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความตระหนักในการดำเนินชีวิตได้อย่าง สมดุลและยั่งยืน	1.82	0.91	น้อย
10. การจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และจิตอาสา ที่เน้นการมีส่วนร่วม ระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อให้เกิดความตระหนักในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและ ยั่งยืน	1.83	0.88	น้อย
11. การติดตามผล ประเมินผล และสรุปผล การจัดกิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ และจิตอาสา ที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดความ ตระหนักในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและยั่งยืน	1.91	0.87	น้อย
12. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง	1.93	0.83	น้อย
13. ผู้เรียนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวในการปฏิบัติตน และดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อการพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคม	1.96	0.83	น้อย
14. ผู้เรียนมีทักษะ ค่านิยม และจริยธรรมที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ไม่เบียดเบียน รู้ รักสามัคคี เกิดการเรียนรู้คู่ คุณธรรม เพื่อนำไปสู่สันติสุข	1.80	0.81	น้อย
15. ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการพัฒนาอาชีพอย่าง เหมาะสม สอดคล้องกับภูมิสังคมต่างๆ เพื่อให้ตนเองละครบครัวดำรง อยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน	1.81	0.83	น้อย

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
16. ผู้เรียนปฏิบัติตนให้มีความพอประมาณ รู้จักประมาณตน รู้จักศักยภาพของตน และสภาพแวดล้อมที่มีอยู่	1.71	0.85	น้อย
17. ผู้เรียนปฏิบัติอย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานของความถูกต้อง โดยใช้สติปัญญา มีความรอบรู้ รอบคอบในการคิด พุด และการปฏิบัติ	1.71	0.83	น้อย
18. ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวพร้อมรับผลกระทบการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ	1.70	0.81	น้อย
19. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและมีผลงานปรากฏในกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1.79	0.80	น้อย
รวมเฉลี่ย	1.64	0.50	น้อย

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1 สามารถแยกเป็นแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านบริหารงานทั่วไป จากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุดคือการติดตามและประเมินผล ไปใช้พัฒนาใช้อาคารสถานที่แหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการติดตามผล ประเมินผลนำมาใช้ในการพัฒนาอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงน้อย ขาดทักษะและความสามารถในการเขียนนโยบายและการวางแผนทำให้ไม่สามารถดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมลพรรณ เพิ่มทรัพย์ (2553) ได้วิจัยเรื่องการจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ มีดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (1.1) สถานศึกษาควรมีแผนงานโครงการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ (1.2) สถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ครูและนักเรียนใช้สื่อแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (1.3) สถานศึกษาควรปรับปรุงพัฒนาบริบทภายในสถานศึกษาให้มีความสวยงาม สะอาด สงบ ร่มรื่น เหมาะสมและปลอดภัย เป็นแหล่งเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง นักเรียนและบุคลากรภายในสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการดูแลรักษา

2. ด้านวิชาการ จากผลการวิจัย พบว่า ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุดการติดตามโครงการ กิจกรรม แผนการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนมีปัญหอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ไม่สามารถบูรณาการลงสู่แผนการจัดการเรียนรู้ได้ การที่ครูจะสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ได้นั้น จำเป็นต้องรู้ มองเห็นและสามารถวิเคราะห์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจากกิจกรรมในชีวิตประจำวันและกิจกรรมปกติที่จัดให้แก่แก่นักเรียนก่อน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จักรพันธุ์ วิชาอัครวิทย์ (2553) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นที่สูงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดแม่ฮ่องสอนผลการวิจัย พบว่าแนวทางนำรูปแบบไปใช้สิ่งที่ควรดำเนินการคือ 1) กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นนโยบายสำคัญของสถานศึกษา 2) พัฒนาความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรทั้งผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาและส่งเสริมให้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง 4) ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนาการบริหารจัดการ 5) จัดทำ ปรับปรุงหรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรมและปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา 6) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 7) จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา

8) เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 9) จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผล และ 10) ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอน

3. ด้านกิจการนักเรียน จากผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุดคือผู้เรียนนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตเพื่อการพัฒนาสังคมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะสถานศึกษาไม่มีระบบการติดตามงานที่ชัดเจน ระบบดูแลนักเรียนที่ไม่เข้มแข็ง ไม่มีผู้รับผิดชอบงานซึ่งในการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 9-11) ได้มีนโยบายให้หน่วยงานที่จัดการศึกษา จัดกิจกรรมที่เน้นกลยุทธ์ คุณธรรมนำความรู้ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับสถานศึกษาไปปฏิบัติดังนี้ 1) เพื่อการส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังคุณธรรม 2) สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรูปแบบที่หลากหลายเพื่อเป็นกลไกการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยผ่านกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารีและจัดค่ายคุณธรรมกับเยาวชนเพื่อรวมกลุ่มจัดทำโครงการทำความดีถวายในหลวง การปลูกฝังคุณธรรมด้วยการส่งเสริมกิจกรรมดนตรี นาฏศิลป์และการแสดง และการส่งเสริมการเรียนรู้วิถีประชาธิปไตยด้วยการพัฒนากรรมการและสภานักเรียน 3) ส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ระบบดูแลนักเรียนโดยการพัฒนาคูที่ปรึกษาครู แนะแนว พัฒนาเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือเพื่อน เครือข่ายผู้ปกครองและการพัฒนาระบบส่งเสริมความประพฤตินักเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เยาวชนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อร่าม นุชพิทักษ์ (2552) ได้วิจัยเรื่องการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในอำเภอโนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรเพิ่มเติมในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระงานอาชีพและเทคโนโลยี เน้นให้ความรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมนักเรียนใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นนำมาใช้ในการทำกิจกรรม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ท้องถิ่นตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับครูและผู้เรียนมีการเผยแพร่ผลงานที่ตนเองที่ได้จัดทำแก่ชุมชนให้รับทราบ โดยการเผยแพร่ ให้ความรู้เพื่อนำมาต่อยอดในชีวิตประจำวันได้

4. ด้านบุคลากรของสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่าประเด็นที่เป็นปัญหาสูงสุด คือ การสำรวจความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษาและส่งเสริมให้แสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะขาดสถานที่หรือเวทีในการขยายผลและการเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงบุคลากรของสถานศึกษา บุคลากรขาดความตระหนัก ขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้อง ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงกิจกรรมในชีวิตประจำวันเข้ากับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขาดผู้รับผิดชอบงานโดยตรง งบประมาณในการดำเนินการขยายผลและเผยแพร่ผลการดำเนินชีวิตมีไม่เพียงพอ อนึ่งการประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ดังแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า 12) ที่กล่าวว่าประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งจำเป็นที่โรงเรียนต้องดำเนินการตั้งแต่ก่อนจัดกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรมและนำเสนอผลการจัดทำกิจกรรม ผลประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง นอกจากจะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองครู และชุมชนแล้ว ยังเป็นโอกาสที่โรงเรียนจะได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรินทร์ ภูสิงห์ (2552) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร ผลการวิจัยพบว่าเงื่อนไขความสำเร็จ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และนักเรียนต้องมีความรู้ ตระหนักและ เห็นความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารและจัดการศึกษา โดยมุ่งประโยชน์สูงสุดที่นักเรียนและให้ความสำคัญกับชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป จากผลการวิเคราะห์ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านบริหารงานทั่วไปสถานศึกษาควรมีการติดตามผล การประเมินผล เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาอาคารสถานที่ และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนมีอาคาร สถานที่และแหล่งเรียนรู้ที่เสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านวิชาการสถานศึกษาควรดำเนินการแก้ไขโดยอาจนำผลการติดตามโครงการการทำการกิจกรรม หรือการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เคยนำมาสอนนักเรียนนั้นได้ประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด เพื่อพัฒนาปรับปรุงโครงการกิจกรรม หรือแผนการเรียนรู้ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. ด้านกิจการนักเรียน สถานศึกษาควรดำเนินการแก้ไขโดยควรจัดการเรียนการสอนใหม่มีการเรียนรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไปอย่างมีสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างข้อความรู้กับการปฏิบัติจริง และส่งเสริมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสภาพการณ์ต่างๆ ให้มากเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถและความชำนาญในการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์

4. ด้านบุคลากร สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษามากขึ้นเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้าใจมากขึ้น เพื่อจะได้เป็นกำลังในการอบรมสั่งสอนนักเรียนได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพียงของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายอำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1

2. ควรศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). แนวทางการนิเทศเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2551, 18 กุมภาพันธ์). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.

_____. (2554). แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2555, 24 กรกฎาคม). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “สถานศึกษาพอเพียง 2554”.

_____. (2556). แบบประเมินตนเองของสถานศึกษาสังกัด สพฐ./สช./อปท./กทม./ตชด./สถานศึกษาแบบอย่างการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ 2552. เข้าถึงได้จาก <http://www.moe.go.th/sufficiency/newsite/>. 24 มิถุนายน 2556.

จักรปรุฬห์ วิชาอัครวิทย์. (2553). รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบนพื้นที่สูงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พิมลพรรณ เพิ่มทรัพย์. (2553). การจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์ การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

พิรภาว บุญเพลิง. (2550). การพัฒนาตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจิตร ศรีอ้วน. (2550). การปฏิรูปสถาบันการศึกษาและการจัดการศึกษาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง. การสัมมนาวิชาการเพื่อเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. วันที่ 22 มิถุนายน 2550. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 1.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). จุดประกายปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2554). เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

- สุรินทร์ ภูสิงห์. (2552). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
มัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนา
การศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อร่าม นุชพิทักษ์. (2552). การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา อำเภอโนนสุวรรณ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา).
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ในโรงเรียนพลุลวงวิทยา จังหวัดตาก*

เจนจิรา บุญมาเกิด¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ความความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุลวงวิทยา จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุลวงวิทยา จังหวัดตาก และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 242 คน โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.747 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุลวงวิทยา จังหวัดตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.51$) ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุลวงวิทยา จังหวัดตาก พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ($\bar{X} = 0.13$)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ, การเข้าศึกษา, โรงเรียนพลุลวงวิทยา

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันรัชต์ภาคย์

Parents' Satisfaction on Judgment of Sending Their Children to Study in Plu Luang Witthaya School in Tak Province

Janjira Boonmaked¹

Abstract

The objectives of this research were to study and compare parents' satisfaction with the judgment of sending their children to study in Plu Luang Witthaya School in Tak Province, classified by their levels of education and average monthly income. By means of a stratified random sampling technique, 242 parents were selected as the samples for the study. A questionnaire of parents' satisfaction on their judgment of sending their children to study in Plu Luang Witthaya School in Tak Province with a reliability of 0.747 was used for collecting data. Frequency, percentage, mean, standard division, t- test and one - way ANOVA as well as Scheffe's multiple comparison were used for data analysis.

The research findings are as follows: All over parents' satisfaction on judgment of sending their children to study in Plu Luang Witthaya School Tak Province was at much level. It was also found that there were no significant differences of the parents' satisfaction exist among their levels of education and monthly income in both all over and each component, except in the components of environment and school atmosphere.

Keywords: Satisfaction, Judgment to Study, Plu Luang Witthaya School

¹ Student in Master of Education degree, Rajapark Institute

บทนำ

สถาบันการศึกษาเป็นสถานที่ใช้สำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมจริยธรรม สำหรับทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณภาพ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ตอนหนึ่งว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วน ล้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ สามารถธำรงรักษาความเจริญ มั่นคงของประเทศชาติไว้ และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปโดยตลอด”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติรวมทั้งส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ผู้ปกครองตั้งความหวังไว้อย่างสูง เพื่อเป็นที่ประสิทธิ์ประสาท ความรู้ อบรมบ่มนิสัย ลูกหลานให้มีความคุณธรรมจริยธรรม เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่ครอบครัวจนถึง ประเทศชาติ แต่ในปัจจุบันผู้ปกครองไม่แน่ใจในคุณภาพของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนว่ามีความเป็นมาตรฐาน ในการจัดการศึกษาเท่าเทียมกันเพียงใด ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการต่างประชาสัมพันธ์กันมาตลอดว่า โรงเรียนทุกโรงเรียนมีมาตรฐานเท่าเทียมกันในด้านองค์ประกอบ ทางอาคารเรียน อาคารประกอบการ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน และครูผู้สอน นอกจากนี้ยังมีโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียนให้เท่าเทียมกัน เริ่มจากการตั้งกลุ่มโรงเรียน การจัดโครงการโรงเรียนพี่โรงเรียนน้องเป็นรูป สหวิทยาเขต ทั้งยังให้มีการประเมินมาตรฐานโรงเรียน การมอบเกียรติบัตรโรงเรียนที่ผ่านการประเมินมาตรฐานดีเด่น ตั้งแต่ ขนาดใหญ่จนถึงขนาดเล็กเพื่อให้ผู้บริหารและครูต้นตัวในการพัฒนาโรงเรียนไปสู่มาตรฐานเดียวกันแต่ก็ยังไม่สามารถเปลี่ยน แนวคิดของผู้ปกครองได้ เพราะผู้ปกครองยังมีแนวคิดที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง พอแม่บางคนปลูกฝัง ลูกตั้งแต่วัยเด็กให้ยึดมั่นกับโรงเรียนที่ตนเองปรารถนา และที่เป็นเช่นนี้เกิดจากความเป็นมาตรฐานของโรงเรียนหรือความนิยม ของผู้ปกครองคงไม่ได้อยู่ที่โรงเรียนมีอาคารใหญ่โตสวยงาม มีวัสดุดีเยี่ยมหรือครูสอนเก่งเท่านั้น แต่สิ่งที่พ่อแม่หรือผู้ปกครอง ปรารถนาอย่างแรงกล้าคือคุณภาพของนักเรียนที่จบการศึกษามาเป็นสิ่งสำคัญ (วลิตดา คำจุมพล, 2551, หน้า 2) และหน่วยงานที่สำคัญในการจัดการศึกษาที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร คณะครูอาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองของนักเรียน นั่นคือ โรงเรียน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการคิดวางแผน เตรียมการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กำหนดนโยบาย และเป้าหมายร่วมกันอันจะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในทุก ๆ ด้านซึ่งถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับโรงเรียนตามภารกิจของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ในการจัด กิจกรรมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน และสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่มี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและความสำเร็จของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา อันจะนำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนในที่สุด (ธีรพล จานงนิจ, 2548, หน้า 1 - 2)

ในประเทศไทยการจัดการศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนหรือสถานศึกษาโดยการบริหารจัดการขององค์คณะ บุคคลภายในสถานศึกษาหรือโรงเรียนแห่งนั้น ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษาใดที่มีการบริหารจัดการที่ดีสามารถให้บริการทาง การศึกษาที่ดีแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ทั้งยังมีบุคลากรภายในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม และชุมชนหรือ ชื่อเสียงโดยภาพรวมของโรงเรียนนั้น ๆ เป็นที่น่าศรัทธา น่าเลื่อมใส หรือการที่โรงเรียนนั้น ๆ มีบุคลากรภายในโรงเรียนเป็นที่ ยอมรับและเคารพ ศรัทธา มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ นักเรียน มีพฤติกรรมที่เป็นกัลยาณมิตรกับ ผู้ปกครอง และนักเรียนด้วยแล้ว โรงเรียนหรือสถานศึกษาแห่งนั้นก็จะได้รับความไว้วางใจ เป็นที่พึงพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

โรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก ตั้งอยู่เลขที่ 191 ตำบลหนองหลวง อำเภอเมืองจังหวัดตาก เป็นโรงเรียนขนาดกลาง จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งโรงเรียนจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับเยาวชนในเขตพื้นที่บริการและตำบลใกล้เคียง แต่จากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนพลหลวงวิทยา พบว่า ปีการศึกษา 2557 - 2559 จำนวนของนักเรียนมีปริมาณลดลงทุกปี (รายงานการประเมินตนเอง, 2557 - 2559, หน้า 2) ซึ่งพบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนพลหลวงวิทยาลดลงนั้น มีผลอันเนื่องมาจากโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่จังหวัดตากมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดการแข่งขันที่สูงขึ้น รวมถึงความไม่แน่นอน ของรายได้ผู้ปกครอง เพราะส่วนใหญ่ผู้ปกครองนักเรียนประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทุกปีอาจต้องประสบกับปัญหาน้ำท่วมหรือภัยแล้ง อีกทั้งระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่มีผลต่อแนวคิดในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ และเหตุผลอีกประการหนึ่งคือ ความเชื่อมั่นในระบบการบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ความมีประสิทธิภาพของครูผู้สอน สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน พฤติกรรมนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ล้วนแล้วแต่มีผลต่อความเชื่อมั่นและความไว้วางใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อทั้งสิ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การบริหารงานในด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนและการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งการวางแผนพัฒนาโรงเรียนให้มีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก จำแนกตาม ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษานี้ศึกษาเฉพาะความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก ใน 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอนด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก จากจำนวน 654 คน ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครซี และมอร์แกน (ธีรฤดี เอกะกุล, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 242 คน โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 39 - 42)

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ จำแนกเป็น 2 ตัวแปร คือ
 - 1.1 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งเป็น 2 ระดับ
 - 1.1.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - 1.1.2 ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี
 - 1.2 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม
 - 1.2.1 ต่ำกว่า 5,000 บาท
 - 1.2.2 5,000 - 10,000 บาท
 - 1.2.3 มากกว่า 10,000 บาท

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาประมวลสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด (Very high degree of satisfaction)
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจมาก (Moderately high degree of satisfaction)
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง (Intermediate degree of satisfaction)
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย (Moderately low degree of satisfaction)
- 1 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด (Very low degree of satisfaction)

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามลำดับดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏฯ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนพลุหลวงวิทยา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนโดยผ่านทางนักเรียน ไปถึงผู้ปกครอง
2. ผู้วิจัยพบอาจารย์ผู้สอนขอความอนุเคราะห์อาจารย์ผู้สอนใช้เวลาประมาณ 5 นาที ให้นักเรียนนำแบบสอบถามกลับไปให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามที่บ้าน และนำส่งกลับคืน
3. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองโดยเก็บจากนักเรียนใช้เวลาในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนรวมทั้งสิ้น 10 วัน
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษา ในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก จำแนกตาม ระดับการศึกษาและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาโรงเรียนพลุหลวงวิทยาจังหวัดตากจำนวน 242 คน โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.747 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิเคราะห์เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก มีผลการวิเคราะห์สรุป ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลาน เข้าศึกษาในโรงเรียนพลุหลวงวิทยา จังหวัดตาก พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนพลุหลวงวิทยาจังหวัดตาก ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ

ปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 59.90 และส่วนใหญ่ มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ต่อเดือนขึ้นไป จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อม และบรรยากาศของโรงเรียน ด้านพฤติกรรมของนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.51$) รองลงมา คือ ด้านครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.50$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.70$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษา และรายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่เชฟเฟ (Sheffe' method) พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน จำแนกตามรายได้ของผู้ปกครองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทมีระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงกว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ มากกว่า 10,000 บาท ($\bar{X} = 0.13$)

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก อภิปรายผลดังนี้

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนพลหลวงวิทยา มีความเอาใจใส่ดูแลในด้านการเรียนการสอนของครูที่มีต่อนักเรียน เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้น เป็นการส่งเสริม ทางด้านวิชาการให้นักเรียนเกิดความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและมีความมุ่งมั่น และเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถสอบเข้าศึกษาต่อโรงเรียนอื่นได้ตามที่ต้องการ จึงทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญาภา สุทธิวงศ์ (2550, หน้า 85) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนุ่มประสงศ์วิทยา จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนุ่มประสงศ์วิทยา จังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชมกร ดุลยกรณ์ชัย (2556, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสตรีชัยภูมิ 2 จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสตรีชัยภูมิ 2 ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการเลือกส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนพลหลวงวิทยา จังหวัดตาก จำแนกดังนี้

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้มีนโยบายให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนต้องจัดการศึกษาที่หลากหลายตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทำให้ผู้ปกครองทุกคนได้ติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหว ในการจัดการศึกษาของชาติ จึงมีความคาดหวังต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนว่าสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตอบสนองพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับนักเรียนและงานวิชาการอยู่เสมอ โดยมีการเชิญผู้ปกครองนักเรียนและประชาชน

เข้าร่วมกิจกรรมด้วยจึงทำให้ครูและผู้ปกครองมีโอกาสได้พบกันอยู่เสมอ การที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม จึงทำให้ผู้ปกครองที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจ ในการบริหารงานของโรงเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รามพ อ่อนนุช (2548, หน้า 108) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมูลนิธิวัดราชบุรณศรีธรรมสงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพรับจ้าง และเป็นผู้ปกครองนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 1 พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมูลนิธิวัดราชบุรณศรีธรรมสงเคราะห์ในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจด้านบุคลากรมากที่สุด รองลงมาคือ งานด้านกิจการนักเรียน งานด้านวิชาการ งานด้านการเงิน งานด้านอาคารสถานที่ และงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบความ พึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในแต่ละช่วงชั้นที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมูลนิธิ วัดราชบุรณศรีธรรมสงเคราะห์ พบว่า ผู้ปกครองแต่ละช่วงชั้นมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏว่า ด้านวิชาการ ด้านครูผู้สอน ด้านพฤติกรรมนักเรียน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความพร้อมพื้นฐานและปัจจัยในการสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษา อาทิ การสนับสนุนทุนการศึกษา ตลอดจนความคาดหวังต่อการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนของโรงเรียน พูลหลวงวิทยา มีมากกว่า สอดคล้องกับ ประไพ นิสน้อย (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชน ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหาร งานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ภูมิหลังของผู้ปกครองนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,000-10,000 บาท ร้อยละ 37.60 อาชีพค้าขาย ร้อยละ 24.70 และระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีร้อยละ 43.70 2) ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชน ระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ในภาพรวมให้น้ำหนักการตัดสินใจในระดับมาก โดยให้น้ำหนักการตัดสินใจด้านคุณภาพผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับแรก รองลงมา ให้น้ำหนักการตัดสินใจในระดับมากด้านคุณภาพนักเรียน คุณภาพอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมด้านทำเลที่ตั้ง ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านค่าใช้จ่ายเป็นอันดับสุดท้าย 3) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีน้ำหนักการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านคุณภาพ ด้านทำเลที่ตั้ง และด้านค่าใช้จ่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านวิชาการ ควรจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่เรียนช้า
2. ด้านครูผู้สอน ควรมีการกวดขันดูแลความประพฤติของนักเรียนอย่างใกล้ชิด
3. ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของโรงเรียน ควรมีการจัดระบบจราจรในเขตบริเวณโรงเรียน
4. ด้านพฤติกรรมของนักเรียน ควรฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย
5. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง โรงเรียนควรจัดให้มีการยกย่องเชิดชูผู้ปกครองที่ให้ความ

ความสนับสนุนแก่โรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนพูลหลวงวิทยา จังหวัดตาก เพื่อเจาะลึกถึงสาเหตุ การแก้ไขปัญหาและปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาระหว่างโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กับโรงเรียนประถมศึกษาว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ธมกร ดุลยปกรณ์ชัย. (2556). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสตรีชัยภูมิ 2 จังหวัดชัยภูมิ. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลั.
- ธีรพล จ้านนิจ. (2548). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธีรฤดี เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญญาภา สุทธิวงศ์. (2550). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนนวมิยวชิรวิทยา จังหวัดนนทบุรี. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ประไพ นิลน้อย. (2548). ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนเอกชนระดับชั้นก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก.
- ราชมพ อ่อนนุช. (2548). ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมูลนิธิธวัชราษฎร์ศรัทธาธรรม สงเคราะห์ กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- โรงเรียนพลหลวงวิทยา. (2557). รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR). ตาก: ผู้แต่ง.
- _____. (2558). รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR). ตาก: ผู้แต่ง.
- _____. (2559). รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR). ตาก: ผู้แต่ง.
- วลัดดา คำจุมพล. (2551). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนสาครวิทยวิทยา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร*

บุญตา มหาสุชล¹

สายทิพย์ ยะพู²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและครูจำนวน 225 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีความเชื่อมั่นเท่ากับ.871 สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่าสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเฉลี่ยของระดับสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ด้านการกำหนดนโยบาย ด้านสถานักเรียน ด้านการประเมินผล ด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

คำสำคัญ: คุณธรรม, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

A study of the moral and ethical implementation of schools under
organization of local government in Pichit province.

Boonta Mahasuchon¹

Saythit Yafu²

Abstract

The purpose of this research was to study the moral and ethical implementation of schools under the organization of local government in Phichit province. The samples included 225 school administrators and teachers under the local government in Phichit province by simple random sampling. The instruments included rating scale questionnaires. The coefficient of reliability was .871. The data was statistically analyzed in percentages and mean values.

The study results were as follows: The implementation conditions of school ethics under the organization of local government in Phichit province were at a high level. The descending order included human resources development, ethics and moral development activities, policy laying, student council, evaluation, curriculum development and relationships between school administrators and the community.

Keywords: moral, local government

¹ Student in Master of Education degree, Education Administration Program, Nakhon Sawan Rajabhat University.

² Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thesis Advisor.

บทนำ

สภาพสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเป็นจุดบอดและเป็นความเสื่อมถอยทางคุณธรรม จริยธรรม และเป็นต้นเหตุที่ทำให้สังคมไทยก้าวไปสู่จุดวิกฤต คุณธรรม จริยธรรม แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 - 2559, หน้า 9) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นของสังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทาง วัฒนธรรมที่หลากหลาย การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัว ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลาย ในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน โดยที่วัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นไทยไม่สามารถแสดงบทบาทที่ชัดเจน ขณะเดียวกันสังคมไทยก็เผชิญกับความเสื่อมถอยด้านคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสะท้อนได้จากคนในสังคมมีความถี่ในการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหามากขึ้นทั้งปัญหาคอรัปชั่น การแย่งชิงทรัพยากรระหว่างชุมชน และความคิดเห็นแตกต่างทางการเมืองขณะที่ กระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาได้ไม่เต็มที่ผู้ที่ใช้ความรุนแรงมักขาดความยับยั้งชั่งใจ มีพฤติกรรมเลียนแบบ หรืออาจเกิดจากการเลี้ยงดู ขาดการใช้เหตุใช้ผล ขาดความเอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร มีคุณธรรมและ จริยธรรมของคนในสังคมลดน้อยลง ประเทศไทยเรานั้นเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาในเชิงรุกและกำลังประสบปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมที่กล่าวในข้างต้นแล้วเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม อันเนื่องมาจากการพัฒนาที่มุ่งเน้นวัตถุนิยมแม้กระทั่ง ด้านการศึกษา สังคมยังเน้นสอนให้คนแสวงหาความรู้ทางด้านวิชาการ เมื่อเรียนจบแล้วจะได้รับความรู้ เพื่อเข้าสู่ระบบของสังคมที่เน้นในเรื่องของวัตถุนิยมกับการเพิกเฉยแก่งแย่งเห็นแก่ตัวจากเอกสารแผนงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมเด็กและเยาวชนไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549, หน้า 1)

รายงานการสำรวจข้อมูลในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา พบว่า สังคมไทยในอนาคตมีแนวโน้มที่อาจนำไปสู่สังคมที่ล่มสลาย เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยในการที่ต้องเร่งแก้ไขและกระทบกับเด็กจำนวนมากโดยจำแนกปัญหาเด็กและเยาวชนไทยเป็น 2 กลุ่มได้แก่ปัญหาที่เกิดจากความยากจนและด้อยโอกาสทั้งที่มีมาแต่กำเนิดหรือผลสืบเนื่องมาจากครอบครัวหรือถูกกระทำจากบุคคลหรือสังคม และปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่น การมีเพศสัมพันธ์ การติดเหล้า บุหรี่ ยาเสพติด ทะเลาะวิวาท การฆ่าตัวตาย เล่นการพนัน ติดเกม อินเทอร์เน็ต การเข้าถึงสื่อลามกอนาจารหรือสื่อที่แสดงความรุนแรง และการขับรถเร็ว เป็นต้น ปัญหาดัง กล่าวมาเกิดจากการขาดคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งไม่มีใครปฏิเสธว่า คุณธรรม จริยธรรม คือสิ่งที่ทำให้เกิดภูมิคุ้มกันในตัวของคนทุกคนเป็นวัคซีนที่จะเพิ่มความเข้มแข็งให้กับคนโดยสร้างคนให้มีคุณภาพ การสอนคุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่ถูกละเลยมานานโรงเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เด็กนักเรียนนำเงื่อนไขด้านคุณธรรม จริยธรรมไปปฏิบัติ ซึ่งแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เด็กนักเรียน เป็นสิ่งที่ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมมือร่วมใจช่วยกัน ดำเนินการพัฒนาทั้งระบบโรงเรียนต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้นในกิจกรรมการดำเนินงานทุกขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (2542, 2546, หน้า 5) ได้กล่าวถึงการเน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม และนำสู่การปฏิบัติโดยในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 6 กำหนดความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาให้เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (เพชร รูปะวิเชตร, 2547, หน้า 15) ได้กล่าวถึงการสร้างคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาต่าง ๆ ว่าการจะประสบความสำเร็จในการสร้างคนใหม่ ความรู้ คู่คุณธรรมจะต้องอาศัยความจริงจังในการประพฤติปฏิบัติ การร่วมมือ ร่วมแรงกันทุกฝ่ายในสถานศึกษา สถาบันครอบครัว หรือองค์กรต่าง ๆ และสังคมหรือสังคมโดยรวม

สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร รวมทั้งสิ้น 19 โรงเรียน สภาพคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร เริ่มเปลี่ยนแปลงมีแนวโน้ม เป็นปัญหาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป ขาดความรับผิดชอบ ขาดระเบียบวินัย ทะเลาะวิวาท และการไม่เข้าร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียน จากสาเหตุที่นักเรียนมีพฤติกรรมเช่นนั้น เกิดจากการขาดการบริหารจัดการที่ดีของสถานศึกษา ผู้บริหารและครู ยังขาดความเข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญในการดำเนินด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังนั้นผู้บริหารและครู ควรตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา ตามแผนการพัฒนายกระดับคุณภาพตาม วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ด้านคุณภาพผู้เรียนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาเชิฐคุณธรรม และหลักคุณธรรม นำความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรมเกิดกับนักเรียนทุกคนจากสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร

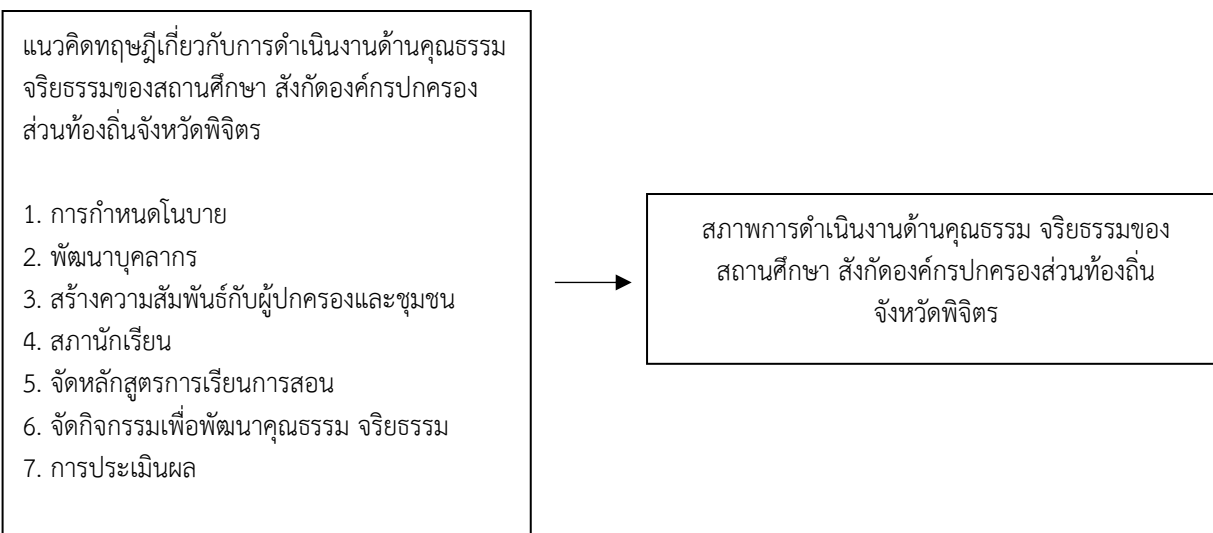
จากความสำคัญดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร เพื่อที่จะได้ทราบถึงการดำเนินงานและผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดได้นำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การศึกษานี้สามารถดำเนินการต่อไปได้และบรรลุประสงค์ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ผู้ศึกษาได้กำหนดรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร จำนวนทั้งสิ้น จำนวน 543 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร จำนวน 27 คน ครู จำนวน 516 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ผู้บริหารและครูของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูป ของ Krejcie and Morgan ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 225 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตัวแปรในการศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษานี้ คือ สภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดนโยบาย 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน 4) สถานักเรียน 5) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน 6) การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 7) การประเมินผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ

1. ผู้ศึกษาเขียนคำร้องขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ขอให้ออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร

2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามพร้อมด้วยหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตรแล้วเก็บคืนด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาด้วยตนเอง บันทึกลงในแบบลงรหัสเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำข้อมูลมาลงรหัสแปลงเป็นข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ S.D.)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	77	34.20
หญิง	148	65.80
รวม	225	100.00
2. อายุ		
อายุ 21-30 ปี	36	16.00
อายุ 31-40 ปี	78	34.70
อายุ 41-50 ปี	46	20.40
อายุ 50-60 ปี	65	28.90
รวม	225	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	136	60.40
ปริญญาโท	89	39.60
ปริญญาเอก	-	-
รวม	225	100.00
4. ตำแหน่ง		
ครู	214	95.10
ผู้บริหาร	11	4.90
รวม	225	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	41	18.20
5-15 ปี	94	41.80
16-40 ปี	90	40.00
รวม	225	100.00

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด พิจิตร

ตารางที่ 2 สรุปผลการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดนโยบาย	4.35	0.65	มาก
2. การพัฒนาบุคลากร	4.44	0.64	มาก
3. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.13	0.70	มาก
4. การจัดตั้งสถานนักเรียน	4.35	0.69	มาก
5. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน	4.29	0.65	มาก
6. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	4.37	0.62	มาก
7. การประเมินผล	4.34	0.65	มาก
รวมเฉลี่ย	4.32	0.66	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร ปรากฏผลในภาพรวมว่า สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการพัฒนาบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) รองลงมาได้แก่การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.37$) และการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีสภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.13$)

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร สามารถนำมาอภิปรายแยกเป็นแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดนโยบาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาวางระเบียบ กำหนดนโยบาย เป้าหมายการดำเนินงานด้านคุณธรรมที่ชัดเจนแล้วดำเนินตามนโยบายและวิธีการ ผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการกำหนดนโยบายซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย มณฑา สุวรรณ (2555) ศึกษาดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมของกลุ่มโรงเรียนวังแฉ่มวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครู ของกลุ่มโรงเรียนวังแฉ่มวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร มีการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก เนื่องจากวิสัยทัศน์ของกลุ่มโรงเรียนคือประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ คุณธรรมจริยธรรมและมีขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญกับคุณธรรมเป็นอย่างมาก ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อพิจารณาระดับการดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ในแต่ละด้านพบว่าระดับการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่ระดับการกำหนดนโยบายให้ดำเนินงานคุณธรรมทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ระดับการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มโรงเรียนวังแฉ่มวังยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนาบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษาเห็นความสำคัญในการแต่งตั้ง คณะกรรมการการพัฒนาบุคลากร ด้านคุณธรรม จริยธรรม และได้มีดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้ถูกต้องตามแนวทางที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2554) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเฉพาะในห้องเรียน อาจยังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในผู้เรียนได้อย่างยั่งยืนและถาวร สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดกิจกรรมเสริมที่หลากหลาย โดยใช้ศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า อีกทั้งเปิดให้ผู้เรียนมีโอกาสได้รับประสบการณ์ทางคุณธรรมจริยธรรมด้วยวิธีการและจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งจาก เพื่อน ครู ครอบครัว ชุมชน และสังคม ครูผู้สอนคงจะไม่สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จได้ หากขาดการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์และมีทักษะด้านบริหารจัดการ มีความสามารถในการสร้างเครือข่าย เพื่อจัดสรรและระดมทรัพยากรจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน มาร่วมสนับสนุนกิจกรรมและที่สำคัญผู้บริหารและครูผู้สอนต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เพราะต้องไม่ลืมว่าแบบอย่างที่ดีสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมได้ดีกว่าการสั่งสอนหรือการสั่งให้ทำและการกระทำใด ๆ ที่ขัดแย้งกับคำสอนของตนเองจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเป็นอย่างมาก แม้สังคมจะมีบรรทัดฐานที่ชัดเจนว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะให้เกิดขึ้นในเด็กและเยาวชนไทยเป็นอย่างไร แต่การพัฒนาคุณลักษณะที่จะให้เกิดขึ้นภายในจิตใจคือ คุณธรรมซึ่งเป็นนามธรรมนั้น เป็นภารกิจที่ยากยิ่งต่อการวัดและประเมินผลของครูผู้สอนซึ่งจะเป็นประเด็นปัญหาสำคัญที่จะเป็นตัวชี้วัดที่ท้าทายความสามารถของครูผู้สอน ถึงเวลาแล้วทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องตระหนักถึงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ต้องมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กเยาวชน พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องดูแลเอาใจใส่ บุตรหลานอย่างใกล้ชิด ครูต้องมีสำนึกและจิตวิญญาณของความเป็นครูเพิ่มขึ้น หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรศาสนา สื่อมวลชนทั้งหลายต้องตื่นตัว ผนึกกำลังกันเพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยึดหลักคุณธรรม นำชีวิตไปสู่ความสุขและที่สำคัญต้องเป็นความสุขแบบเรียบง่ายและยั่งยืน

3. การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะ สถานศึกษามี การแจ้งข่าวสาร พฤติกรรมของนักเรียนที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารและครูใน สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและ ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุมพล พูลทรัพย์สิน (2549) ศึกษาการพัฒนากระบวนการสร้างความดีมีคุณธรรม คุณธรรมเร่งด่วนที่ ควรดำเนินการตามลำดับคือ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความเอื้อเฟื้อมีน้ำใจเมตตา 3) ความละเอียดเกรงกลัว ต่อบาป 4) มีจิตสำนึกสาธารณะ 5) การมีสติ 6) ความขยันหมั่นเพียร เพื่อสำรวจองค์ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์และวิธีคัดสรรคน ครอบครัว ชุมชนดีมีคุณธรรม วิธีคัดสรรครอบครัว ชุมชนดี มีคุณธรรม ที่ชุมชนเป็นผู้กำหนดส่งเสริมความดี มีคุณธรรมให้กับ คนครอบครัว

4. สถานักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งนี้อยู่ในระดับมากเป็นเพราะสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบการดำเนินงานสถานักเรียน ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร จึงให้ ความสำคัญในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2558) ได้วางมาตรการ และแนวดำเนินงานตามมาตรการ เพื่อปลูกฝังกิจกรรมสถานักเรียนให้เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนไทยให้เป็นไปในรูปแบบหรือ ทิศทางที่ เหมาะสมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการดำเนินงาน

กิจกรรมสถานนักเรียน ดังนี้ 1) ให้สถานศึกษาดำเนินงานส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ 2) ให้สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน สถานนักเรียนได้มีโอกาส มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) ให้สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน สถานนักเรียนสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน องค์กรด้วยวิธีการที่หลากหลาย 4) ให้สถานศึกษานิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงาน

5. การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพจริง มุ่งเน้นการปฏิบัติที่มีโครงสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผู้เรียนที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำรัส บานเย็น (2551) ศึกษาการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม โดยพบว่าด้านการกำหนดนโยบายผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้กำกับ ดูแล ติดตามปฏิบัติให้ถูกต้องตามนโยบายโครงการแผนงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่กำหนดโครงการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติโดยตรงตามที่สถานศึกษากำหนดไว้มีหัวหน้าโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนและประธานกรรมการสถานศึกษาได้ประชุมรวมคณะครูในโรงเรียนเพื่อวางแผนจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้ได้ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความสอดคล้องกับท้องถิ่นและด้านการจัดกิจกรรมร่วมในการสถานศึกษาได้กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่หลากหลาย

6. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมทั้งภายในห้องและนอกห้องเรียนทำให้การดำเนินงานด้านคุณธรรม จริยธรรมเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกพร เพ็ชรพงศ์, และคณะ (2550) ศึกษาบทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครู ในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานใน 2 ด้าน มีดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ครูมีบทบาทในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละรายการจากการร่วมมือผู้บริหาร คณะครู ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนานักเรียน ติดตาม และประเมินพฤติกรรมนักเรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อการปรับปรุง แก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน ชี้แนะให้นักเรียนเดินแถวเข้าออกห้องเรียนและโรงเรียน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ให้ความรัก สนับสนุนแก่นักเรียนอย่างทั่วถึง ครู มีบทบาทในระดับมากที่สุด ส่วนรายการอื่น ๆ ครูมีบทบาทในระดับมาก

7. การประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีคณะกรรมการประเมินงานด้านคุณธรรม จริยธรรม การประเมินผลเป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดผลประเมินผลว่าผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ ตามกำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เครือมาศ เกิดโพชา (2556) ศึกษาดำเนินงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียนบ้านคลองม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดนครสวรรค์ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนคลองม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวม มีการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในระดับปานกลาง พิจารณารายด้านพบว่า พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนด้านการวางแผนและนโยบายอยู่ในระดับมาก การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนด้านการพัฒนางานและการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้านการติดตามตรวจสอบและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลางและการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้านการปรับปรุงแก้ไขอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิเคราะห์ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. โรงเรียนควรส่งเสริมบุคลากรทุกคนที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนได้ ประพฤติ ปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในด้านคุณธรรมจริยธรรม
2. ควรจัดอบรมสัมมนาเพิ่มความรู้ ความเข้าใจและแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับครูทุกคน เพื่อเป็นแนวทางเดียวกันในการทำงาน

3. โรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงแนวทางในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้ชัดเจนกับครูกับนักเรียนและผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวិธีการ และรูปแบบการประเมินผลให้มีความชัดเจนต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิธีการหรือกิจกรรมในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียนเพื่อหาแนวทางในดำเนินงานให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนและนักเรียน
3. ควรมีการศึกษาวิธีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2549). เอกสารรายงานการรายงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเด็กและเยาวชนไทย. (เอกสารอัดสำเนา).

_____. (2550). 8 คุณธรรมพื้นฐาน. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (โปสเตอร์).

เครือมาศ เกิดโพหา. (2556). การศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2549) การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างความดีมีคุณธรรม. เข้าถึงได้จาก

<http://www.moralcenter.or.th/researchdownload.php>. 19 กันยายน 2559. โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์.

เพชร ฐาภิเชษฐ์. (2547). เอกสารการรวบรวมบทความวิชาการบทความพิเศษและบทความงานวิจัย (บริหารธุรกิจภาควิชาอาชีวศึกษา). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มณฑา สุวรรณ. (2555). การศึกษาการดำเนินงานด้านคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มโรงเรียนวังยาง อำเภอลองของจังหวัดกำแพงเพชร. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบเอ็ด 2555-2559. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2550). มาตรฐานตัวบ่งชี้และเกณฑ์พิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี*

สมจิตร พึ่งขุ่ม¹

ภูวดล จุลสุคนธ์²

เฉลิมชัย หาญกล้า³

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี และ 2) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และวิทยฐานะ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 328 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.879 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ภายหลังด้วยวิธีแอลเอสดีของฟิชเชอร์

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยที่จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดสถานศึกษา และวิทยฐานะ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ, การปฏิบัติงานของครู

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาด้านวิชาการบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (อาจารย์ที่ปรึกษา)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

Key Success Factors of Teachers' Work Performance under the Secondary Educational Service Area Office 9, Suphanburi Province

Somjit Peung-cha-oom¹

Puwadon Joonsukhon²

Chalermchai Hankla³

Abstract

The objectives of this independent study were to 1) study key success factors of teachers' work performance under the Secondary Educational Service Area Office 9, Suphanburi province and 2) compare key success factors of teachers' work performance under the Secondary Educational Service Area Office 9, Suphanburi province classified by gender, level of education, working experience, school size and academic standing. Stratified random sampling of 328 principals and teachers under the Secondary Educational Service Area Office 9, Suphanburi province according to stratified random sampling. The instrument was a questionnaire with a reliability of 0.879. The data was analyzed by mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA with Fisher's least significant difference (LSD) post-hoc test.

The results indicated that: 1) The overall key success factors of teachers' work performance under the Secondary Educational Service Area Office 9, Suphanburi province was at a high level. 2) The key success factors of teachers' work performance under the Secondary Educational Service Area Office 9, Suphanburi province classified by gender were significant differences at .05, but key success factors classified by level of education, working experience, school size and academic standing were not significant differences at .05.

Keywords: key success factors, teacher work performance

¹ Student in Master of Education degree, Educational Administration Program, Thepsatri Rajabhat University

² Instructor, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University, Advisor Independent study

³ Assistant Professor, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University, Co-advisor Independent study

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาคน ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนให้มีชีวิตที่ดีขึ้นช่วยเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ความคิด ทักษะและเจตคติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งเสริมสร้างชีวิตและสังคมให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ การศึกษาจึงจำเป็นสำหรับมนุษย์โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด คือความรู้คู่คุณธรรม โดยมีครูเป็นสำคัญที่จัดกระบวนการเรียนรู้ทั้งในการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการและการประยุกต์ความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ ครูเป็นผู้มีเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นครู เป็นผู้สร้างสรรค์สังคม สร้างเยาวชนให้เป็นคนดีของชาติบ้านเมือง เพราะหากเพียงแต่สั่งสอนศิษย์เท่านั้น ก็ยังไม่ได้สมเกียรติแห่งความเป็นครู ฉะนั้นผู้ที่เป็นครูจึงควรจะต้องอบรมสั่งสอนลูกศิษย์ให้เป็นคนดี มีคุณค่า มีความรู้ มีความดี มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีจริยธรรมครูจึงเป็นปูชนียบุคคล เป็นแบบอย่างที่เราควรบูชาของศิษย์ดั่งนั้น ครูจะต้องประพฤติตนอยู่ในกรอบของความเป็น “คนเก่งและคนดี” ตามที่สังคมต้องการ (อริยญา มหาแก้ว, 2547, หน้า 29)

ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริม การเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา พัฒนาคณะครูและวิชาชีพ ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและสถานประกอบการ เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียน การบริการสังคมด้านวิชาการ และด้านวิชาชีพและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ในปัจจุบันนี้คุณภาพโดยทั่ว ๆ ไปของครูลดลง ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ทั้งนี้มีสาเหตุหลายประการด้วยกันทั้งทางตรงและทางอ้อม สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคโลกไร้พรมแดน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคม ครูส่วนใหญ่ต้องดิ้นรนเพื่อฐานะทางเศรษฐกิจโดยหันเหความสนใจไปสู่การหารายได้พิเศษทางอื่น การดิ้นรндังกล่าวนี้นำให้คุณภาพและความเอาใจใส่ในการสอนตามหน้าที่ลดลง อุดมการณ์ในวิชาชีพเริ่มเสื่อม สังคมขาดความเชื่อถือในตัวครู ทำให้บทบาทและฐานะของครูในปัจจุบันตกต่ำ มักถูกวิจารณ์ในด้านคุณภาพประสิทธิภาพในการสอน และจริยธรรม อยู่เสมอ เพราะสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้สภาพของครูในการเป็นปูชนียบุคคลลดน้อยลง ตามมาตรฐานหรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ให้สูงขึ้น จะไม่สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้ หากครูยังต้องประสบปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว ปัญหาการทำงาน สถานะที่ทำงาน และทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพครูอยู่ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประสิทธิภาพของครูให้สูงขึ้นทั้งสิ้น (สมุทพร นุชนาถ, 2551, ย่อหน้า 6)

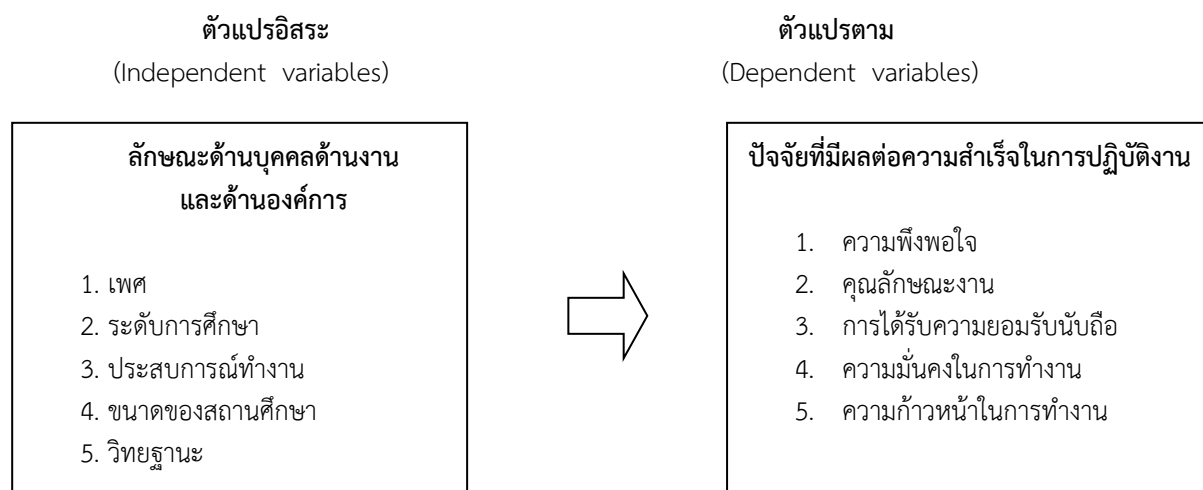
ภาระงานของครูนอกจากภาระหน้าที่การสอนแล้ว ยังมีภาระหน้าที่ต่าง ๆ อีกมากมายจนไม่มีเวลาพัฒนาตนเองด้านการสอนทั้ง ๆ ที่เป็นหัวใจของการทำอาชีพครู ที่น่าเสียใจคือภาระที่มากมายเหล่านั้น ทำให้ครูมีแต่ความทุกข์ครูต้องก้มหน้าก้มตาทำงานทุกอย่าง ไม่มีสิทธิ์ปฏิเสธ แม้จะรู้ว่าหลายภาระงานไม่เกิดประโยชน์ ออกจะไร้สาระเสียด้วยซ้ำวัน ๆ ครูก็แทบจะเอาตัวเองจะไม่รอดอยู่แล้ว น่าเห็นใจเป็นที่สุด น่าแปลกที่บทบาทของครูที่มากมายนั้น ไม่ได้ทำให้เด็กเก่งหรือดีขึ้นแม้แต่น้อย เช่น ต้องทำเอกสารร่องรอย เพื่อรอรับการประเมินจาก สมศ. ต้องทำเอกสาร ปรับการสอน เพื่อรับกับหลักสูตรใหม่อยู่เสมอ เปลี่ยนหลักสูตรที่ ต้องเปลี่ยนสมุดพก เปลี่ยนใบรับรอง จัดเรื่องราวที่จะสอนใหม่หมด จากภาระงานสอนและภาระงานอื่นของครูที่ได้รับมอบหมายมีจำนวนมาก ทำให้งานไม่เสร็จตาม กำหนดเนื่องจากภาระงานที่ได้รับมอบหมายมากเกินไปบางครั้งไม่ตรงกับความรู้ความสามารถมีผลทำให้ครูเกิดปัญหาตามมาอีกมาก ทั้งด้านการเรียนการสอนและการทำหน้าที่งานอื่นที่ได้รับจากผู้บริหาร ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาระดับความคิดเห็นของครูในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ว่ามีความระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และวิทยฐานะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาาระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์มาจากแนวความคิดของ เคอร์ซ และเควลีย์ (Kerze, & Kewley, 1993, p. 193) วอลตัน (Walton, 1975, pp. 12 – 16) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และ วิทยฐานะ

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. การปฏิบัติงานของครู
2. ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
3. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน

1. การปฏิบัติงานของครู

ความหมายของครู

ยนต์ ชุ่มจิต (2550, หน้า 29) ได้อธิบายคำว่า “ครู” ว่าเป็นผู้นำทางศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง ผู้อบรมสั่งสอน ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ เป็นผู้มีความหนักแน่น ควรแก่การเคารพของลูกศิษย์ เป็นผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอน มักใช้กับผู้สอนในระดับต่ำกว่าวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

พระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ) (2546, หน้า 61) กล่าวว่าครู หมายถึง ผู้ควรเคารพ หรือมีความหนักแน่น เป็นหนึ่งอยู่เหนือศิระเป็นเจ้านิอู่เหนือศิระคน ทุกคน แต่เดิมนี้ได้มาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพอย่างหนึ่ง

กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 3) กล่าวถึงความหมายของครู หมายถึง ผู้ที่ประกอบวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาของรัฐ

รังสรรค์ แสงสุข (2550, หน้า 38) ได้กล่าวว่า ครู คือ ผู้ให้ ผู้เติมเต็ม และผู้มีเมตตา ให้ความรู้ไม่จำกัดทุกที่ ทุกเมื่อครูต้องเต็มไปด้วยความรู้และรู้จักขวนขวายหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ สะสมความดี มีบารมีมาก และครูที่ดีจะต้องไม่ปิดบัง

ความรู้ ความมีจิตและวิญญาณของความเป็นครู การที่ครูจะเป็นผู้เติมเต็มได้ ครูควรจะเป็นผู้แสวงหาความรู้ ต้องวิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ และมาบูรณาการความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน จะต้องสอนเต็มที่โดยไม่มีการขี้เกียจหรือปิดบังไม่ให้ความรู้ เต็มที่ ครูต้องไม่ลำเอียงไม่เบียดเบียนศิษย์

กูด (Good, 1973, p. 586) ได้กล่าวว่า ครู คือ ผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียน สำหรับนักเรียน หรือ นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน มีความรู้ประสบการณ์และมีการศึกษามาก หรือดีเป็นพิเศษ หรือมี ทั้งประสบการณ์และการศึกษาดีเป็นพิเศษในสาขาใดสาขาหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้อื่นเกิด ความเจริญก้าวหน้าได้ ผู้ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันการฝึกหัดครู และได้ใบรับรองทางการสอนด้วย และ ทำหน้าที่สอนให้ความรู้แก่ศิษย์

เอราทอส, เฮอร์มิน, และไซมอน (Eraths, Harmin, & Simon, 1979, p. 5) ได้กล่าวว่า ครู คือ ผู้มีบทบาทในการ ปลุกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งแก่เด็กเพื่อให้เด็กเป็นคนดี การปลุกฝังค่านิยมให้ได้ผลก็ต่อเมื่อเด็กได้รับการ สอนฝึกฝน อบรมดูแลเอาใจใส่

ไวท์ (White, 1989, p. 237) ได้กล่าวว่า ครู คือ ผู้ที่มีหน้าที่ป้อน เพาะพัฒนาผู้เรียนเท่าที่ความสามารถที่จะทำได้ แมคควารี (Macquarie, 1992, pp. 400-401) กล่าวถึงความหมายของครู หมายถึงบุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประจำ ในโรงเรียนหรือสถาบันต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ครู คือ ผู้ที่ทำหน้าที่สอนให้ศิษย์เกิดความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีมีความรู้ประสบการณ์มักใช้ กับผู้สอนในระดับต่ำกว่าวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

ความสำคัญของครู

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2544, หน้า 1 - 13) กล่าวถึงความสำคัญของครูไว้ 5 ประการ ได้แก่ 1) ครูต้องเน้นคุณธรรม รู้จักอบรมเด็กทั้งด้านศีลธรรม จรรยา และวัฒนธรรม รวมทั้งสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่และในฐานะ เป็นพลเมืองที่ดีของชาติต่อไปข้างหน้า 2) ครูต้องประพฤติตัวให้เป็นที่เคารพและรักของนักเรียน ต้องฝึกฝนตัวเองให้แตกฉาน และแม่นยำ ชำนาญทั้งวิชาความรู้ และวิธีสอน อีกทั้งต้องมีความเมตตา กรุณา ความสุภาพ อ่อนโยนต่อศิษย์ 3) ครูต้องอดทน เสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยไม่ย่อท้อกับคำพูดจาเสียสละ และความกระด้างกระเดื่องของเด็ก 4) ครูไม่ควรมุงยศศักดิ์ ความร่ำรวย หรือผลประโยชน์ทางวัตถุ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่จีรังยั่งยืนในสังคมในปัจจุบัน และ 5) ครูต้องยึดมั่นใน ความดี ความสุจริต ความเมตตา กรุณา เห็นใจ และปรารถนาที่ดีต่อผู้อื่นเสมอ

สรุปได้ว่าครูเป็นกลไกสำคัญที่สุดในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา มีบทบาทความสำคัญในฐานะเป็นหัวใจของ การจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชากรเป็นผู้นำทางวิญญาณหรือยกระดับวิญญาณมนุษย์ให้สูงขึ้นเป็น กัลยาณมิตร เป็นแบบอย่างของศิษย์ เป็นพ่อแม่คนที่สองของศิษย์

บทบาทของครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, หน้า 73 - 79) ได้กล่าวถึงบทบาทของครู ซึ่งมีความสำคัญในการที่จะให้ ผู้ประกอบวิชาชีพครู มีมาตรฐานและกิริจรรยาในการประพฤติเป็นแนวทางเดียวกัน จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณ พ.ศ. 2548 ที่เกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติงานและจรรยาบรรณวิชาชีพ สรุปได้ ดังนี้ 1) ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียน การสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ (1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ (2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ (4) พัฒนา แผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง (5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (6) จัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (8) ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาและ (12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ 2) ด้าน จรรยาบรรณของวิชาชีพ ครูแบ่งเป็น 5 ด้าน คือ (1) จรรยาบรรณต่อตนเอง: ครูต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิชาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ (2) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพครู ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ (3) จรรยาบรรณต่อ ผู้รับบริการ: ครู ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่ โดยเสมอหน้า ครูต้อง ส่งเสริม ให้เกิดการเรียนรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และใจ ครูต้องไม่กระทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ทางกายสติปัญญา จิตใจอารมณ์ และสังคมของศิษย์

และผู้รับบริการ ครูต้องให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาคโดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ (4) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ: ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะและ (5) จรรยาบรรณต่อสังคม: ครูพึงประพฤติปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูทั่วไป หมายถึง พฤติกรรมของครูที่ต้องแสดงออกให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยมีขอบเขตของการกระทำตามกฎหมายตามที่สังคมคาดหวังและจากสามัญสำนึกเพราะครูมีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้ให้การศึกษาของชาติ ครูคือผู้ที่กำหนดอนาคตของชาติในชาติ

2. ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ความหมายของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นที่พอใจของตนเองและผู้บังคับบัญชา

ความสำคัญของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง ผู้บริหารต้องมีความรับผิดชอบและต้องมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาบริหารงานให้ประสบความสำเร็จและยังต้องเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีโอกาสเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็นแล้วนำมาพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

หลักในการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

เนตรชนก นามเสนาะ (2549, หน้า 10) กล่าวว่า แรงจูงใจสามารถแบ่งตามการแสดงออกของพฤติกรรมเป็น 2 ประเภท คือ 1) แรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) หมายถึง การที่บุคคลมองเห็นคุณค่าในบางสิ่งบางอย่างและกระทำด้วยความเต็มใจ หรือสภาวะของบุคคลที่มีความต้องการและอยากแสดงพฤติกรรมบางสิ่งบางอย่างด้วยเหตุผลและความชอบของตนเอง เช่น ความพอใจ ความสำเร็จ ความผิ้วหวัง นักจิตวิทยาเชื่อแรงจูงใจภายในมีความสำคัญกว่าแรงจูงใจภายนอก เพราะแรงจูงใจที่เกิดขึ้นในตัวบุคคลทำให้บุคคลประสบความสำเร็จได้มากกว่า เช่น ความพอใจความสำเร็จ ความผิ้วหวัง เป็นต้น 2) แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) หมายถึง สภาวะของบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นภายนอก ทำให้มองเห็นจุดหมายและนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยทั่วไปพฤติกรรมของบุคคลมักจะได้รับการจูงใจจากภายนอก เช่น รางวัล การแข่งขัน การลงโทษ คะแนน เป็นต้น

4. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

- 4.1 ความพึงพอใจ
- 4.2 ลักษณะของงาน
- 4.3 การได้รับความยอมรับนับถือ
- 4.4 ความมั่นคงในการทำงาน
- 4.5 ความก้าวหน้าในการทำงาน

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จรัสพร แจ่มธรรมมา (2545, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของครูระดับมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 พบว่า ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40 - 49 ปี สถานภาพสมรส ร้อยละ 60.80 ได้รับการอบรมเฉลี่ย 4 ครั้ง ประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 16.06 ปี เลือกประกอบอาชีพครูด้วยตนเอง ร้อยละ 85.10 ภาระงานสอนส่วนใหญ่ มากกว่า 16 - 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ร้อยละ 48.00 มีการรับรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ ระดับสูง ความรู้สึกเสียเปรียบสัมพัทธ์ระดับสูง ความขัดแย้งบทบาทระดับปานกลาง ความคลุมเครือในบทบาทระดับปานกลาง และการรับรู้รูปแบบการบริหารส่วนใหญ่เป็นรูปแบบที่ 3 คุณภาพชีวิตการทำงานโดยรวมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่ามีปัญหาคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับสูง รองลงมาคือ ความพึงพอใจในงานโดยรวม คุณลักษณะงานและความพึงพอใจในงานรายด้าน ระดับปานกลางตามลำดับตัวแปร คือ การรับรู้ รูปแบบการบริหาร การรับรู้ความสามารถเชิงวิชาชีพ อายุ และความขัดแย้งในบทบาท โดยสามารถร่วมกันอธิบายคุณภาพชีวิตการทำงานของครูได้ร้อยละ 35.60 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ดังนั้นผู้บริหารควรมีนโยบายสร้างแรงจูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ สร้างความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นในโรงเรียนส่งเสริมให้ครูได้พัฒนา

ความสามารถเชิงวิชาชีพ การจัดการเรียนการสอน สนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอนจัดให้ มีบุคลากรช่วยงาน และสนับสนุนด้านทรัพยากรและงบประมาณ เพื่อให้ครูมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น

งานวิจัยต่างประเทศ

ซีเซอร์ (Seashore, 1998, p. 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐมีการสร้างความผูกพันและรับรู้ถึงความสำเร็จใน 8 โรงเรียน รูปแบบที่ทำให้ครูมีคุณภาพชีวิตการทำงาน ได้แก่ การปรับปรุงคุณลักษณะทางพฤติกรรม ทักษะ และลักษณะนิสัย ซึ่งผลต่อการสอนของครูความผูกพันและการรับรู้ถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานมีความเกี่ยวข้องกันอย่างสูง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยความพึงพอใจที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบุคคลอยู่ในระดับปานกลางและดี เกิดจากปัจจัยความพึงพอใจหลายด้าน เช่น ด้านความพึงพอใจในด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ความพึงพอใจด้านความก้าวหน้าและสภาพการทำงานเพราะปัจจัยเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่ตอบสนองความต้องการของบุคคล ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานและเป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้นส่งผลให้เกิดผลสำเร็จในงานอย่างสมบูรณ์ของบุคคลขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 32 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 96 คน และครูจำนวน 1,723 คน รวมทั้งสิ้น 1,819 คน (แผนกสารสนเทศกลุ่มนโยบายและแผน สพม. 9, 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีจำนวนที่แน่นอน (finite population) ผู้วิจัยจึงใช้สูตรยามาเน่ (Yamane, 1967, pp.886 - 887) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 0.05 (สุรียรี ศรีโกภาภิรมย์, 2553, หน้า 445) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 328 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิที่ใช้สัดส่วน (proportional stratified random sampling) ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยหาจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างและเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในการศึกษาเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา จึงใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการคำนวณหาความพอดีของสถานศึกษาทั้ง 4 ขนาด คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยกำหนดให้เป็นครูร้อยละ 80 และผู้บริหารสถานศึกษาร้อยละ 20 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดเล็ก	18	194	212	12	29	41
ขนาดกลาง	34	514	548	23	78	102
ขนาดใหญ่	23	432	455	16	66	82
ขนาดใหญ่พิเศษ	21	538	604	14	89	102
รวม	96	1,732	1,819	66	262	328

ที่มา: แผนกสารสนเทศกลุ่มนโยบายและแผน สพม. 9, 2559

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยใช้แบบสอบถามชนิดปลายปิด (close ended questionnaire) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบประเมินค่า (rating scale) ชนิด 5 ระดับ ตามหลักของลิเคิร์ต (Likert scale) จำนวน 34 ข้อ ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี กำหนดไว้ 5 ด้าน คือ ความพึงพอใจ คุณลักษณะงาน ความผูกพันกับงาน การมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับของสังคม ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น ของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และวิทยฐานะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ความพึงพอใจ คุณลักษณะงาน ความผูกพันกับงาน การมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับของสังคม ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน มีลักษณะตัวเลขมาตราส่วนประมาณค่า (numerical rating scale) (สวรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2546, หน้า 139 - 140) มี 5 ระดับ โดยกำหนดความมากน้อยของระดับทักษะของผู้ตอบดังนี้

- 5 หมายถึง มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานมาก
- 3 หมายถึง มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานปานกลาง
- 2 หมายถึง มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานน้อย
- 1 หมายถึง มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ขออนหนังสือขอรับการสนับสนุนในการจัดทำข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- 3.2 นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี
- 3.3 ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบ และตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังนี้

- 4.1 การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนของประชากร โดยใช้สูตรของ ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คำนวณจากสูตร ดังนี้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2553, หน้า 520)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	e	แทน	ความคลาดเคลื่อน
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

- 4.2 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม
- 4.3 ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient)
- 4.4 ค่าร้อยละ
- 4.5 ค่าเฉลี่ย (mean)
- 4.6 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)
- 4.7 สถิติทดสอบที (t - test)
- 4.8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA)
- 4.9 สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ด้วยวิธีการทดสอบรายคู่ของเชฟเฟ (Scheffe's test) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ครอบคลุมมีส่วนให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน 2) เงินเดือนที่ได้รับเหมาะสมเมื่อเทียบกับผลการปฏิบัติงาน 3) เป็นที่ยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านลักษณะของงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถ 3) งานที่ได้รับมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ลักษณะงานที่ต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถที่หลากหลาย

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกที่สำคัญจากเพื่อนร่วมงาน 2) การได้รับการยอมรับในความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานจากเพื่อนร่วมงาน 3) ได้รับการยอมรับด้านความรู้ความสามารถตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เพื่อนร่วมงานยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความมั่นคงในการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) มีความสัมพันธ์ที่ดีและสามารถเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี 2) งานที่ได้รับมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถและความถนัด 3) งานที่ปฏิบัติเป็นงานที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน

1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสพัฒนาความรู้ ความสามารถเพื่อความก้าวหน้าอยู่เสมอ

2) การมีโอกาสเข้าร่วมอบรม สัมมนาและศึกษาดูงานเกี่ยวกับงานในหน้าที่ 3) การมีโอกาสในการก้าวไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ตามความสามารถที่มีอยู่ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ หน่วยงานมีมาตรฐานในการพิจารณาปรับเลื่อนตำแหน่งที่ยุติธรรม

1.6 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ด้านลักษณะของงาน ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ด้านความมั่นคงในการทำงาน

2. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับวิทยฐานะ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยอภิปรายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากความพึงพอใจมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ถ้าผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานก็จะทำให้ผลงานนั้นออกมามีคุณภาพ ซึ่งส่งผลความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรูสึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลนั้นได้รับการตอบสนองจะแสดงออกมาในรูปแบบพฤติกรรมและความพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพศาล อานามวัฒน์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยในการปฏิบัติและเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของครูในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ในปี 2545 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และการนับถือศาสนา ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานทั้ง 10 ด้านอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านลักษณะของงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะของงานจะต้องเป็นองค์ประกอบแรกที่ทำให้เกิดความพอใจและไม่พอใจในการทำงาน กล่าวคือ งานที่ท้าทายความสามารถ งานที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ มีความเหมาะสมกับความสามารถมีปริมาณงานที่เหมาะสม และงานนั้นส่งเสริมความสำเร็จ จะทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย พรรณรัตน์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านลักษณะของงาน อยู่ในระดับมาก

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมในการทำงานเป็นความต้องการของพนักงาน ได้แสดงความคิดเห็นเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานและปรับปรุงคุณภาพชีวิตที่ดีแก่พนักงานซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ หยาตพิรุณ ปัทมเศรษฐ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการได้รับความยอมรับนับถือ อยู่ในระดับมาก

1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความมั่นคงในการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากความมั่นคงในการทำงานเป็นการประสานสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน มีความสามัคคีในกลุ่ม สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี บรรยากาศในการทำงานเป็นไปอย่างฉันทมิตร และการเคารพนับถือซึ่งกันและกัน ได้แก่ มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อช่วยแก้ปัญหาการได้รับความเมตตา ความอบอุ่นใจ ให้ความสนใจต่อสภาวะการทำงานด้วยความเห็นอกเห็นใจจากผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย พรรณรัตน์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู ด้านความมั่นคงในการทำงานอยู่ในระดับมาก

1.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านความก้าวหน้าในการทำงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน และการเลื่อนตำแหน่งเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินขององค์กร เพื่อให้การเลื่อนตำแหน่งเป็นไปด้วยความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพศาล อานามวัฒน์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัย ในการปฏิบัติและเพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของครูในโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ในปี 2545 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน และการนับถือศาสนา ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรีมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในการทำงาน อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ หยาตพิรุณ ปัทมเศรษฐ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เมื่อจำแนกตามเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย พรรณรัตน์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ครูที่มีสถานภาพต่างกันในด้านวุฒิการศึกษามีปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ในภาพรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพศาล อานามวัฒน์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน และด้านผลตอบแทนที่ไม่แตกต่างกัน

2.4 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ไพศาล อานามวัฒน์ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดแตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ด้านนโยบายและการบริหารที่ไม่แตกต่างกัน

2.5 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับวิทยฐานะ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย พรรณรัตน์ (2549, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า ครูที่มีสถานภาพต่างกันในฐานะทางเศรษฐกิจ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยโดยเสนอจากผลการวิจัยในรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในแต่ละด้าน ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานนั้นผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. ด้านลักษณะของงานนั้นผู้บริหารควรมอบหมายงานที่มีลักษณะงานที่ต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถที่หลากหลาย
3. ด้านการได้รับความยอมรับนับถือนั้นผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้พนักงานครูร่วมกันเสนอแนะความคิดเห็น
4. ด้านความมั่นคงในการทำงานนั้นผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน
5. ด้านความก้าวหน้าในการทำงานนั้นผู้บริหารควรกำหนดมาตรฐานในการพิจารณาปรับเลื่อนตำแหน่งที่ยุติธรรม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี
2. ควรมีการศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- โกสินทร์ รังสยาพันธ์. (2540). ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.
- จตุพร วงศ์ศรีเผือก. (2549). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการและพนักงานราชการตอกรองบัญชาการกองบัญชาการกองทัพไทย (อัตราเพื่อพราง). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรัลพร แจ้งธรรมมา. (2545). คุณภาพชีวิตการทำงานของครูระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: วี. อินเตอร์พรีน.
- เนตรชนก นามเสนาะ. (2549). แรงจูงใจในการทำงานอาชีพเลขานุการสถานทูตฯ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภรณ์ กิริติบุตร. (2541). การประเมินประสิทธิผลขององค์กร. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2550). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอเอส.
- รังสรรค์ แสงสุข. (2550). รามคำแหง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วศิน กาญจนวณิชกุล. (2549). **กฎหมายการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมุทร นุชนาถ. (2551). **ความสัมพันธ์ที่ดีในที่ทำงานคือที่มาของความสำเร็จ**. เข้าถึงได้จาก <http://iss.nectec.or.th.hrmag/showpage.php?vol=16&sub=3&id=0>. 20 มกราคม 2558.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2550). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545)**. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2544). **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **คู่มือประกอบวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- สุรียรี ศิริโกคาภิรมย์. (2553). **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- _____. (2546). **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- อรัญญา มหาแก้ว. (2547). **“วันครู” วันของครูผู้ให้ในที่ระลึกลับงานวันครู พ.ศ. 2547**. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- Eraths, E., Harmin, M., & Simon, S. B. (1979). **Value and teaching: working with values in the classroom**. Columbus: Charles E. Merrill.
- Kerce, W., & Kewley, B. (1993). **Quality of work Surveys in Organizations methods and benefits. In improving organization survey: New direction, methods, and applications**. Newbury Park: Sage.
- Macquarie, T. S. (1992). **Collinscobuild dictionary English language**. Sydney: Macquarie Library.
- Moven, J. C, & Minor, M. (1998). **Consumer behavior (5th ed.)**. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson.
- Seashore, K. L. (1998). **Effects of teacher quality of work life I Secondary schools on commitment and sense of efficiency**. *Journal of school effectiveness and school improvement*, 15(5), 135-137.
- White, J., & Roech, H. (1993). **Listening to the voices of teacher**. New York: Plenum.
- Yamane, T. (1967). **Statistics: An Introductory analysis**. New York: Harper and Row.

แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*

กัญยาภัทร ภัทรโสทธิ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้ประชากร จำนวน 118 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า 1) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และ ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน พบว่า (2.1) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (2.2) ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน, ครูและบุคลากรทางการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันรัชต์ภาคย์

Work Motivation of Teachers and Educational Staff at Nawamintharachinuthit
Satriwittaya 2 School under the Office of Secondary Educational
Service Area 2

Kanyapat Patharasotthi¹

Abstract

The purpose of this study was to investigate and compare the motivation of teachers and educational personnel's performance at Nawamintharachinuthit Satriwittaya 2 School, affiliated with the Office of Secondary Educational Service Area 2. There were 118 persons in the population classified by gender and work experience. The instrument used in the study was a 5-scale questionnaire. The percentage, mean, standard deviation (S.D.), t-test, and one-way ANOVA were used to analyze the data.

The findings found that: 1) the motivation of teachers and educational personnel at Nawamintharachinuthit Satriwittaya 2 School, affiliated with the Office of Secondary Educational Service Area 2 was at a moderate level. When considering each aspect, it was at a moderate level. Sort the mean by descending order as follows: characteristics of task, acceptance, success of operation, responsibility and progress on jobs, respectively. 2) Comparison of motivation on teachers' and educational personnel's performance at Nawamintharachinuthit Satriwittaya 2 School, affiliated with the Office of Secondary Educational Service Area 2, which was classified by gender and work experience, found that: (2.1) Teachers and educational personnel with different genders had no difference in motivation on their overall performance and each aspect. (2.2) Teachers and educational personnel with different working experiences had no different motivation toward overall performance.

Keywords: Work Motivation, Teachers and Educational Staff, the Office of Secondary Educational Service

¹ Student in Master of Education (Educational Administration), Rajapark Institute,

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์เพื่อให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญ ในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคล สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรง คุณภาพของประชากร ก็ทวีความสำคัญมากขึ้นด้วย หลายประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าหรือประเทศที่กำลังพัฒนาต่างตระหนัก ถึงความสำคัญของการศึกษาได้ทุ่มเทกำลังทั้งในแง่ความคิดและทรัพยากรของประเทศ เพื่อการปฏิรูปหรือพัฒนาการศึกษา เพื่อให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองให้อยู่รอดหรือแข่งขันกับผู้อื่นได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 51) ยุคการศึกษา 4.0 โลกเข้าสู่ยุคข่าวสารข้อมูล จึงจำเป็นต้องพัฒนาให้เท่าทันกับกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง โดยการนำ เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนาผลผลิตทั้งในด้านเกษตรกรรมและด้านอุตสาหกรรมมีการพัฒนาทางด้านระบบดาวเทียม ระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี การสื่อสารที่ทันสมัย นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้สังคม โลกติดต่อสื่อสารกันได้อย่างอิสระไร้พรมแดนและก้าวไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเมือง ประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว การเรียนรู้จึงจำเป็น และเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับครอบครัว ชุมชนและสังคม เพื่อก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้นประเทศไทยจำเป็น ที่จะต้องเตรียมคนให้พร้อมในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมในอนาคตได้อย่างสันติสุข การพัฒนาจึงมุ่งที่จะพัฒนาคน หรือคุณภาพของคนให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป การศึกษาจึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่มีพัฒนาคนให้มีความสามารถเต็มศักยภาพมีการพัฒนาที่สมดุลทั้งปัญญา จิตใจ ร่างกายและสังคม (จุติมา เอี่ยมเสถียร, 2552, หน้า 1)

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน และการจัดการศึกษาให้บังเกิดผลดีมีคุณภาพเพียงพอที่จะ ผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศในทิศทางที่พึงประสงค์ได้นั้น ต้องอาศัยครูเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา เพราะปัจจัยสำคัญ ยิ่งส่วนหนึ่งของการศึกษาคือครู ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปฏิรูปการเรียนรู้ ฉะนั้นครูในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นครูมืออาชีพที่รอบรู้ทั้งเนื้อหาวิชาการ และวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและสังคมไทยมีคุณภาพ สามารถแข่งขันกับ สังคมโลกได้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2543, หน้า 1)

การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับคุณภาพการสอนของครู คือ ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีการพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ขวนขวายหาความรู้ใหม่ ๆ มีเจตคติที่ดีและมีพฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์ เพราะสิ่งที่สำคัญดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประสบความสำเร็จตามความมุ่ง หมายที่ตั้งไว้ ตามนโยบายการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้ปฏิรูปบุคลากร ซึ่งจะมี การพัฒนาบุคลากรตาม แผนการดำเนินการ การพัฒนาครูจึงมีความสำคัญมาก ถ้าครูไม่มีคุณภาพ หลักสูตรก็คือ แผ่นกระดาษที่ปราศจากความหมาย ทั้งสิ้น ปัจจัยสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพครู คือ ครู ส่วนมากไม่พยายามพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และเพิ่มพูน ประสิทธิภาพในการทำงานอันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทางการศึกษาตามมา (จันทร์ทรา สงวนนาม, 2551, หน้า 1)

การบริหารองค์การใด ๆ เพื่อให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การย่อมต้องใช้ ทรัพยากรการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการเป็นสำคัญ ซึ่งทรัพยากร การบริหารที่สำคัญที่สุดก็คือ คนเพราะคนเป็น ผู้ใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ในองค์การ (บุญญิตี แสงวดี, 2543, หน้า 2) องค์การจะบรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายมากน้อย เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความ ร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานในองค์การนั้น การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานอย่างสมานฉันท์ จะบังเกิดได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหารองค์การเข้าใจถึงความต้องการของมนุษย์ และสามารถเลือกใช้ วิธีการจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน เกิดความมั่นใจและเกิดความรู้สึกที่จะอุทิศตนเพื่องานได้อย่างถูกต้อง (นิศากร สุขะภาสี, 2548, หน้า 2) ครูเป็นบุคลากรที่มีความ สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสังคม เพื่อนำความรู้ความสามารถในการพัฒนาชาติบ้านเมือง แนวทางในการจัด การศึกษาเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานขององค์การจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะต้องเข้าใจถึง ความต้องการ ค่านิยม เป้าหมายในการดำรงชีวิต ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน อันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน (กันตยา เพิ่มผล, 2541, หน้า 1) การจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องเอาใจใส่อยู่เสมอ การใช้ กำลังอำนาจบีบบังคับอาจทำให้ประสิทธิผลของโรงเรียนต่ำ และไม่ใช่วิธีแก้ปัญหในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแต่อย่างใด

การจูงใจแบบปฏิบัติเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะต้องสนใจศึกษาถึงเรื่องแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ได้อยู่เสมอและจะต้องเปรียบเทียบสถานการณ์ของการจูงใจในขณะนั้นให้ถูกต้องเพื่อจะได้เลือกใช้เทคนิคการจูงใจได้ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน (พลอยปภัส ธนกิจดิลกธรรม แก้ว, 2556, หน้า 3)

แรงจูงใจ เป็นองค์ประกอบสำคัญของพฤติกรรมบุคคล เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่กระตุ้น ผลักดัน ให้บุคคลทำพฤติกรรมหรือไม่ทำพฤติกรรมเป็นไปในแนวทางหนึ่ง ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้บุคลากร จึงเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผล และความเจริญก้าวหน้าให้กับองค์กร สิ่งที่จะกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ประกอบด้วยสภาพแวดล้อมในการทำงานและพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกในการทำงานอย่างขยันขันแข็ง ผลงานดีเด่น หรือทำงานอย่างเฉื่อยชา ซึ่งอาจเกิดได้หลายตัวแปร ทั้งปัจจัยภายในหรือตัวแปร ส่วนบุคคล คือ แรงผลักดันความรู้สึกนึกคิดภายในจิตใจของแต่ละบุคคล อารมณ์ แรงปรารถนา ความสมหวัง ความขัดแย้งภายในจิตใจ ฯลฯ ไปกระตุ้นให้เกิดความอยากหรือไม่อยากทำงาน ส่วนปัจจัยภายนอกหรือตัวแปรภายนอกตามสภาพการณ์ คือ สภาพแวดล้อมในการทำงาน เช่น อิทธิพลของเพื่อนร่วมงาน สภาพความสะอาดสบายในที่ทำงาน การเลื่อนเงินเดือน รางวัลตอบแทนการทำงานต่าง ๆ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานการที่จะให้บุคลากรทางการศึกษาหรือข้าราชการครู สามารถปฏิบัติงานได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องทำให้ข้าราชการครูเกิดกำลังใจ เพื่อให้การปฏิบัติงานของข้าราชการครูเหล่านี้มีประสิทธิภาพ คือ ลักษณะของกระบวนการจูงใจของคนซึ่งมีความต้องการ (Need) การนำไปสู่การจูงใจ (Motivation) จึงทำให้เกิดการปฏิบัติงาน (Action) จากความต้องการของคนจะนำไปสู่การกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจให้ข้าราชการครูปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารจะต้องเสนอความต้องการที่ข้าราชการครูเหล่านั้นมีความพอใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานในทุกหน่วยงาน เพราะความต้องการที่มีคุณลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้อยู่ในสังคมที่ดี เช่น ความต้องการความก้าวหน้า ความสำเร็จ การยอมรับนับถือ การมีฐานะมั่นคง ความต้องการมีชื่อเสียงในสังคม (ปัญญา จันรอด, 2548, หน้า 2)

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ตั้งอยู่เลขที่ 200 ถนนนิมิตใหม่ ซอยนิมิตใหม่ 64 แขวงสามวาตะวันออก เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510 จัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 2,784 คน มีห้องเรียน 63 ห้องการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีเป้าหมายพัฒนาโรงเรียนและระบบการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ พัฒนานักเรียนให้เป็นคนมีระเบียบวินัยเป็นคนดี มีคุณธรรม และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุขในด้านของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมีเป้าหมายในการดำเนินการพัฒนาครูให้มีความรู้ในหลักสูตรที่ใช้สอน โดยส่งครูเข้ารับการอบรมตามหน่วยงานต่าง ๆ และจัดอบรม ที่สถานศึกษาปีละ 2 ครั้ง แยกเป็นภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการจัดทำ ตารางวิเคราะห์หลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือวัดผลประเมินผลโรงเรียน นวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 มีนโยบายเรื่องของแรงจูงใจให้กับผู้ปฏิบัติงานหลายประการ เช่น การจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ปีใหม่ การศึกษาดูงานในประเทศและต่างประเทศ เป็นต้น แต่ก็ยังพบประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูจากการสัมภาษณ์ครูในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 พบประเด็นปัญหาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สรุปดังนี้

1. ด้านลักษณะการปฏิบัติงาน พบว่า ครูมีชั่วโมงสอนคนละ 18 - 26 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และไม่ได้ทำหน้าที่สอนเพียงอย่างเดียว หากยังต้องมีหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษา ตลอดจนกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนและงานอื่น ๆ ตามคำสั่งที่โรงเรียนมอบหมาย ทำให้งานล่าช้า เนื่องจากได้รับ มอบหมายงานพิเศษที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ทำให้ต้องเสียเวลาในการเรียนรู้ใหม่
2. ด้านความรับผิดชอบ พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นครูที่บรรจุใหม่ มีอายุน้อยแต่ต้องรับผิดชอบเป็นหัวหน้างาน หัวหน้าสำนักงาน เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงานต้องแก้ปัญหาให้สำเร็จ ทำให้รู้สึกมีแรงกดดัน
3. ด้านการยอมรับนับถือ พบว่า ครูได้รับกำลังใจจากผู้บังคับบัญชา เพื่อน ได้รับการยกย่องได้รับเกียรติบัตร ชื่นชม แต่ครูที่บรรจุใหม่มักไม่ได้รับความร่วมมือจากครูอาวุโส ทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติงานและบางครั้งเกิดความขัดแย้ง
4. ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน พบว่า ครูยังมีความรู้สึกถึงความไม่เสมอภาคในการเลื่อนขั้นเงินเดือน เนื่องจากเป็นครูใหม่แต่รับผิดชอบงานมากและมีเงื่อนไขต้องพ้นจากการเป็นครูผู้ช่วยจึงจะได้พิจารณาเลื่อนขั้นกรณีพิเศษ

5. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน พบว่า งานที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จ ได้รับการยอมรับจากผู้บังคับบัญชา เพื่อน แต่ยังคงความมั่นใจในการทำงาน

จากข้อมูลดังกล่าวเบื้องต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้พิจารณา นำผลการศึกษานี้ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในโรงเรียนและใช้เป็นแนวทางในการบริหารงาน อันจะส่งผลดีต่อการดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน 5 ด้าน คือ ด้านลักษณะการปฏิบัติงาน ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 172 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 118 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้น (Stratified random sampling) และวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ประสบการณ์ทำงาน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 2.1 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ
- 2.2 ด้านความรับผิดชอบ
- 2.3 ด้านการยอมรับนับถือ
- 2.4 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน
- 2.5 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสอบถามครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบการตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

2. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษาโดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
3. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. แก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ศึกษานิพนธ์แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 ที่ไม่ใช่งานกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของคอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยดำเนินการมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปพบกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม
2. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บแบบสอบถามประมาณ 15 วัน ได้คืนมา 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบการตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

- 5 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

สารนิพนธ์เรื่อง แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงานภายใต้ขอบเขตของการวิจัย 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 172 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 118 คน ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ตำแหน่งเป็นชั้นและวิธีการสุ่มอย่างง่าย ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ความคิดเห็นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ

สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 72.88 เพศชาย 32 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 และมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 73.73 ประสบการณ์ทำงาน 10 - 20 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.32 และประสบการณ์ทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 16.95

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.22) ด้านการยอมรับนับถือ ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.16) ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.22) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.18) และด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.17)

2.1 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ระดับ ดังนี้ งานที่ได้รับมอบหมายอยู่มีลักษณะท้าทายและจูงใจ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.40) งานที่ได้รับมอบหมายเปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยอิสระ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.50) งานที่ได้รับมอบหมายชวนให้ทำโดยไม่รู้สีก้น่าเบื่อหน่าย ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 1.00) ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ งานที่ได้รับมอบหมายมีอิสระในการตัดสินใจ

2.2 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านความรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ระดับ ดังนี้ ท่านได้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.79) ท่านได้รับโอกาสจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 3.28$, S.D. = 0.77) ท่านได้รับมอบหมายงานให้รับผิดชอบอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.81) ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ท่านพอใจงานในตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ

2.3 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการยอมรับนับถือโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ระดับ ดังนี้ ท่านได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหารให้ปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากงานสอน ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.50) ท่านและเพื่อนร่วมงานยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.85) ท่านรู้สึกมีเกียรติและศักดิ์ศรีในตำแหน่งหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.83) ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ผู้บริหารให้การยอมรับในความสามารถของท่าน

2.4 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ระดับ ดังนี้ ท่านมีโอกาสได้ศึกษาต่อในหลักสูตรเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.79) การปฏิบัติงานของท่านทำให้ท่านมีโอกาสได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนสูงขึ้น ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.82) ท่านได้รับการสนับสนุนส่งเสริมเข้ารับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 0.71) ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ท่านมีโอกาสได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ

2.5 แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ระดับ ดังนี้ ท่านได้รับคำยกย่องชมเชยจากการปฏิบัติงานที่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 3.44$, S.D. = 1.17) ท่านได้ใช้ความรู้

ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.88) และท่านมีความพึงพอใจต่อความสำเร็จของงานที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.74) ส่วนลำดับสุดท้าย ได้แก่ ท่านสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการทำงานได้

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดย รวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe' พบว่า ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 10 ปี กับ ครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษา แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่ ร้อยละ 87 เป็นครูที่มีอายุน้อยกว่า 10 ปี เมื่อมีการมอบหมายงานให้ปฏิบัติ หรือมอบหมายให้รับผิดชอบในตำแหน่งระดับหัวหน้า จึงยังไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน เนื่องจากเห็นว่าความอาวุโสยังน้อยขาดความเชื่อมั่นในผลการปฏิบัติงาน ครูที่มีอายุราชการน้อยจะมีโอกาสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนในลำดับท้าย ๆ ทั้งที่ทำงานมาก จึงทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย นามศรี (2551, หน้า 85 - 86) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล บัวสุวัน (2553, หน้า 60 - 63) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิภพ แหวนเงิน (2553, หน้า 65 - 70) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือข่ายร่มเกล้า 2 อำเภอดงเจริญ จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนในเครือข่ายร่มเกล้า 2 อำเภอดงเจริญ จังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยขอนำมาอภิปรายตามลำดับ ดังนี้

2.1 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ครูมีแรงจูงใจมากในเรื่องของงานที่ได้รับมอบหมายเปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยอิสระ และงานที่ได้รับมอบหมายในลักษณะท้าทายแรงจูงใจ แต่ส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นในระดับปานกลาง เนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานน้อย ความรู้สึกเบื่อหน่ายในความแตกต่างของช่วงวัยในการทำงานระหว่างครูอาวุโสกับครูอายุน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย นามศรี (2551, หน้า 85 - 86) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย ประดุจชัย (2551, หน้า 194 - 197) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของงานอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านความรับผิดชอบ เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายข้อ

อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานที่ได้รับมอบหมายในปฏิบัติเกินความสามารถ เนื่องจากครูส่วนใหญ่เป็นครูบรรจุใหม่ขาดประสบการณ์ในการทำงาน ขาดผู้มีความรู้ในการแนะนำการทำงานและตัดสินใจ ส่งผลให้ความตั้งใจในการปฏิบัติงานลดน้อยลง ผู้บริหารขาดความไว้วางใจในการมอบหมายงาน ทำให้แรงจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย ประดุจชัย (2551, หน้า 194 - 197) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษา พบว่า ความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม งานสัน (2553, หน้า 73 - 78) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษา พบว่า ด้านความรับผิดชอบอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการยอมรับนับถือ เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เกี่ยวข้องมีแรงจูงใจมาก เมื่อผู้บริหารวางใจให้ปฏิบัติงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนแต่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งการยอมรับนับถือจากเพื่อนร่วมงาน การให้ความสำคัญ การยอมรับในผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย ประดุจชัย (2551, หน้า 194 - 197) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษา พบว่า การยอมรับนับถืออยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศาตร์ ห้วยมงคล (2548, หน้า 59 - 63) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการยอมรับนับถืออยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานมีโอกาสได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนสูงขึ้นตามลำดับการทำงานที่มีอาวุโสมาก ในขณะที่ครูบรรจุใหม่ต้องรอให้พ้นครุผู้ช่วยและต้องพิจารณาลำดับรองจากครูอาวุโส ซึ่งหากต้องการความก้าวหน้าในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนจะต้องมีผลงานที่โดดเด่นเป็นที่ประจักษ์อย่างแท้จริง สมชัย ประดุจชัย (2551, หน้า 194 - 197) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ผลการศึกษา พบว่า ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรพัฒน์ เลียงแก้ว (2553, หน้า 78 - 80) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับอาชีวศึกษา อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ด้านความต้องการความเจริญก้าวหน้าและเติบโตอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงานเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อมีปัญหาในการทำงานการตัดสินใจหรือการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ยังทำได้ไม่ดี จึงขาดความมั่นใจ ในการทำงาน และต้องการให้ผู้มีความรู้และประสบการณ์มาช่วยชี้แนะและพัฒนา ปรับปรุงงานให้ดี เทียบเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม งานสัน (2553, หน้า 73 - 78) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ผลการศึกษา พบว่า ด้านความสำเร็จของงานอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สรรค์ จันทรแรม (2553, หน้า 88 - 94) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ด้านความสำเร็จในการทำงาน มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิง เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน สามารถทำงานร่วมกันด้วยความพึงพอใจซึ่งกันและกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน เป็นบุคลากรในวัยใกล้เคียงกัน เป็นคนรุ่นใหม่มาเรียนรู้การทำงานใหม่ มีความเสมอภาคทางเพศ จึงทำให้แรงจูงใจในการปฏิบัติงานครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิรัฐ ปัญญาเลิศ (2549, หน้า 82 - 84) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาพะเยา เขต 1 การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานระหว่างเพศ ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงและเพศชาย มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล บัวสุวัน (2553, หน้า 60 - 63) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน 10 - 20 ปี และ 20 ปีขึ้นไป มีแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่การทำงานไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายคู่พบว่าความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การทำงานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีอายุน้อยกว่า 10 ปี ยังขาดประสบการณ์ยังต้องเรียนรู้การทำงาน การยอมรับนับถือ การยอมรับในความสามารถของการทำงาน และต้องการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามความสามารถและงานที่ทำมากกว่า สำหรับครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานเกินกว่า 20 ปี มีความคุ้นเคยกับระบบระเบียบการทำงาน ทำให้ไม่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษา แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ผลการศึกษา แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารควรนำข้อมูลจากการวิจัยไปวิเคราะห์วางแผน กำหนดนโยบายในการบริหารงาน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีแรงจูงใจในการทำงานที่สูงขึ้น เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา

2. ควรจัดสัมมนาสร้างความสัมพันธ์ ลดช่องว่างระหว่างวัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดี เกิดความสามัคคี มีความเป็นที่เป็นน้อม ให้ความเคารพกัน เปิดใจยอมรับความคิดเห็น มีทัศนคติที่ดีในการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในโรงเรียนที่มีครูและบุคลากรบรรจุใหม่จำนวนมาก มีความแตกต่างระหว่างช่วงประสบการณ์ในการทำงาน

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน และในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กมล บัวสุวัน. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปราจีนบุรี เขต 1. ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์. กันตยา เพิ่มพูล. (2550). การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กัลยา ยศคำลือ. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารทั่วไป). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- กฤตธี จำเริญพานิช. (2549). ความพึงพอใจของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดชลบุรีต่อการบริหารงานบุคคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- กฤษมา จ้อยช้างเนียม. (2547). แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานสำนักงานใหญ่ บมจ.ธนาคารกสิกรไทย. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารทั่วไป). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- เกษม งานสัน. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชานโยบายสาธารณะ). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- เกษมสุตา ต้นขุน. (2551). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมิติเวช สุขุมวิท กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ขวัญจิรา ทองนำ. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูวิทยาลัยนาฏศิลปกรมศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ขวัญใจ วงษ์กล้า. (2552). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทเบ็ตเทอร์ลิฟวิ่ง จำกัด. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- จันทร์หา สนวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- จันทร์เพ็ญ เลี้ยงแก้ว. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนระดับอาชีวศึกษาอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- จารุวรรณ กมลสินธุ์. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานในเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมนวนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการ). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จิตมา เอี่ยมเสถียร. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เจียมจิตร ศรีฟ้า. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่เข้าสู่ตำแหน่งใหม่ สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจียรนัย จิระโน. (2551). บรรยากาศองค์การและแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ชนิตา เพชรทองคำ. (2542). การวิเคราะห์องค์ประกอบแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชลียา ด่านทิพารักษ์. (2543). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลในศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคเฝ้าระวังส่วนภูมิภาคสถาบันมะเร็งแห่งชาติกรมการแพทย์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ชลิล ปาลเดชพงศ์. (2548). แรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในกลุ่มโรงเรียนเลิศหล้า. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- โชติกา ระโส. (2555). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฐาภา ปาละนันท์. (2554). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคคลสังกัดวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณธชา จันทร์หอม. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัทในเครือเว็กรูป. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2551). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์.
- ณัฏฐา กริทธิบุญ. (2550). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ตรีโชค ศิริ. (2553). ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- เต็มศักดิ์ คพวนิช. (2551). “ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.”. วิชาการศึกษาศาสตร์, 7(1), 33.
- ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2548). การมุ่งใจเพื่อผลงาน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
- ทิพมาศ แก้วชม. (2542). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการอุดมศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เทือน ทองแก้ว. (2549). “ภาวะผู้นำ: สมรรถนะหลักของผู้บริหารยุคปฏิรูป.”. วารสารวิชาการ, 5(9), 5- 10.
- ธนิกานต์ มาฆะศิรินันท์. (2545). เทคนิคการมุ่งใจพนักงาน. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ธรรวรณ์ พลหาญ. (2543). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธิดา สุขใจ. (2549). แรงจูงใจในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการ: ศึกษากรณีส่วนโรงงานฟอกย้อม บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรม จำกัด(มหาชน). ปัญหาพิเศษปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารทั่วไป). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารการจัดการเชิงปฏิรูปทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2549). จากองค์การแห่งการเรียนรู้สู่องค์กรเปี่ยมสุข. กรุงเทพฯ: ปราชญ์สยาม.
- นเรศ ภูโคกสูง. (2541). การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการศึกษาผู้ใหญ่). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นฤมล มงคลแท้. (2550). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานข้าราชการสำนักอำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิศารัตน์ ห้วยมงคล. (2548). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูโรงเรียนอนุบาลกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุชรา เพิ่มพูล. (2550). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวัดลาดสนุ่น จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุศรา เตียรบรรจง. (2552). แรงจูงใจที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของโรงพยาบาลสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการ). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประชา อ่อนรักษา. (2542). องค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประสาธ อิศรปริดา. (2541). สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประเสริฐ มิ่งเมือง. (2555). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเกาะโพธิ์ถั่วงามวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัญญา จันรอด. (2548). ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการในสำนักงานพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพรรณ ละอองนวล. (2550). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัยราชภัฏอีสานตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการทั่วไป). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยอม ศรีสุข. (2549). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.

- พัชรีย์ ชูรส. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลเมืองคลองหลวง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขารัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- พลสุข สังข์รุ่ง. (2550). มนุษยสัมพันธ์ในองค์กร. กรุงเทพฯ: พี เคอินเตอร์ ปรีนท์.
- พงศ์ หรดาล. (2540). จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม กรุงเทพฯ.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภะ. (2542). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พระมหาปริดี สีหาวัตร. (2548). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา
- กลุ่มที่ 12.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พลอยปัส ธนิตดีกรณ์แก้ว. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการทำงานของครูกับประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอสนามชัยเขต สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวดี อนันต์นาวี. (2552). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภาวไล เจริญพงศ์. (2551). องค์ประกอบส่วนบุคคล บุคลิกภาพ 9 แบบ กับแรงจูงใจในการทำงานของพนักงานในบริษัท
- กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี เขตจังหวัดระยอง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มัลลิกา ต้นสอน. (2544). พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ยุพดี อินมาก. (2549). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท พิชซ่า ทุเคย์ จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ยุทธการ ศิรดากุล. (2550). สภาวะคุณภาพชีวิตในการทำงานและองค์ประกอบคุณภาพชีวิตใน การทำงานที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำงานกรณีศึกษาครูโรงเรียนวัดมหาบุศย์ (พิทักษ์ ถาวรคุณ). สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์การ). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รัชวลี วรภูมิ. (2548). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐศาสตร์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รุ่งทิวา อินตะใจ. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัทโรงพยาบาลปิยะเวท จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพัฒนาสังคม). สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2. (2560). ข้อมูลสารสนเทศ ประจำปี 2560. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- วรินทร์ แก้วคล้าย. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท ทิพยประกันภัย จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการทั่วไป). มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- วัชระ บุญปลอด. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพะเยา. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิชัย นามศรี. (2551). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). “ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้”. ข่าวสารวิจัยการศึกษา, 18(3), 8 - 11.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2547). การพัฒนาองค์การ: Organization Development. กรุงเทพฯ: ธนชัยการพิมพ์.
- วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2551). การจัดการและพฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วรพจน์ สิงหาราช. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- ศิริพร จันทศรี. (2550). การศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ วรโพธิ์. (2551). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ศิริไฉ กลุทรัพย์ศุทธา. (2552). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท เอ.เอส.แอลโซซิเอทเออนียีนีร้ง (1964) จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สาขาการจัดการทั่วไป). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สรศักดิ์ จันทร์แรม. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- สมชัย ประดุษชัย. (2553). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จ.
- เสมอใจ ธิไชย. (2556). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สุระ หีบโอสถ. (2540). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรฝ่ายบริหารโครงการองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด กลับดี. (2549). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: พรึกหวานกราฟิก.
- อติพงศ์ ขวัญศักดิ์ และคนอื่น ๆ. (2550). “ความคาดหวังของเกษตรกรผู้นำในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร.”. วิทยาสารกำแพงแสน, 5(2), 43 - 55.
- อุทัย หิรัญโต. (2547). หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์การพิมพ์.
- อุมาพร เปรมานพันธ์. (2554). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนวิศวกรรมเทคโนโลยีบริหารธุรกิจ จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อภิรัฐ ปัญญาเลิศ. (2549). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- อรรณณ ตั้งจิตพิทักษ์. (2549). แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเขียงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing* (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Egan, Sean Dennis. (2001). *Motivation and satisfaction of Chicago public school teachers: An Analysis based on the Herzberg Motivation Theory* (Illinois).
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอพัฒนานิคม
จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5*

นันทวรรณ สุขพิพัฒน์¹

ธานี เกสทอง²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ ครูในโรงเรียนขุนรามวิทยา จำนวน 18 คน ครูในโรงเรียนโคกสูงวิทยา จำนวน 23 คน และครูในโรงเรียนพัฒนานิคม จำนวน 95 คน รวมทั้งสิ้น 136 คน ประจำปีการศึกษา 2559 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.893 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 โดยภาพรวมปัญหาอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหามากที่สุด คือ ด้านการส่งต่อ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการส่งเสริมนักเรียน และด้านการคัดกรองนักเรียน เป็นปัญหาน้อยที่สุด

คำสำคัญ: ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนมัธยมศึกษา

* บทความวิจัย

¹ นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

² รองศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ (อาจารย์ที่ปรึกษา)

A study on the student assistance system implementation in secondary schools,
Pattananicom District, Lop Buri Province, under the Secondary Educational
Service Area Office 5

Nantawan Sukpipattana¹

Thanee Gesthong²

Abstract

The objective of this study was to examine the student assistance system implementation problems of secondary schools in Pattananicom District, Lop Buri Province, under the Secondary Educational Service Area Office 5. The samples used in this study were 136 secondary school teachers in Pattananicom District, under the Secondary Education Service Area Office 5, in the academic year 2016. The samples were selected by purposive random sampling. The tool used was a 5-point rating scale questionnaire with a reliability coefficient equal to 0.893. The statistics used were percentage, average and standard deviation. The tool used in the research was a questionnaire for studying the student assistance system implementation problems of secondary schools in Pattananicom District, Lop Buri Province, under the Secondary Educational Service Area Office 5.

The research found that, overall, the problems of student assistance system implementation in secondary schools in Pattananicom District, under the Secondary Education Service Area Office 5 were at a middle level. When considered aspect by aspect, it was found that the high - level problems were student forwarding, preventing and solving problems and getting acquainted with students individually, whereas student screening was the lowest - level problem.

Keywords: student assistance system, secondary schools

¹ Student in Master of Education degree, Education Administration Program, Nakhon Sawan Rajabhat University

² Assistant Professor, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Thesis Advisor

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบัน ได้รับอิทธิพลจากโลกไร้พรมแดน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดในเกือบทุกมิติของสังคม ซึ่งสภาพของสถานการณ์ในปัจจุบันในสังคมไทย ชี้ให้เห็นประเด็นปัญหาวิกฤต อันน่าเป็นห่วงจากการพัฒนาที่ขาดสมดุลโดยมุ่งสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ อย่างรวดเร็ว ทำให้บุคคลและสังคม รวมทั้งโครงสร้าง และกลไกการบริหารและการจัดการต่าง ๆ ปรับตัวตามไม่ทัน เกิดความไม่สมดุลระหว่างการพัฒนาทางจิตใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 35) ก่อให้เกิดปัญหามานานปการ โดยเฉพาะต่อเด็กและเยาวชนในวัยเรียน เช่น ปัญหาสุขภาพจิตเกิดความเครียดและปรับตัวไม่ได้ การฆ่าตัวตาย ปัญหาการล่วงละเมิดสิทธิ การกลั่นแกล้ง รังแก ความรุนแรง และทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหายาเสพติด การไม่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและอาชีพ เป็นต้น (เจริญ รักติวานิช, 2546, หน้า คำนำ) การเกิดปัญหา ดังกล่าวทำให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ และกระบวนการในการบริหารงาน เพื่อให้สามารถพัฒนาศักยภาพในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาทางการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเยาวชนอันเป็นอนาคตของชาติ เป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ต้องเริ่มจากการพัฒนา คุณภาพของประชากรภายในประเทศเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545, หน้า ข)

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 จึงมีแนวคิดที่มีความต่อเนื่องจากแนวคิดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 - 10 โดยยังคงยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” รวมทั้ง “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติและขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ เพื่อให้การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปบนทางสายกลาง เชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและการเมือง โดยมีการวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” และใช้หลัก “ความพอประมาณ” ให้เกิดความสมดุลระหว่างมิติทางวัตถุกับมิติจิตใจของคนในชาติ ความสมดุลระหว่างความสามารถในการพึ่งตนเองกับการแข่งขันในเวทีโลก ความสมดุลระหว่างสังคมชนบทกับเมืองเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เพียงพอ และมีพร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในประเทศ ทั้งนี้ การขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทุกชั้นต้องใช้ “ความรอบรู้” ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบเป็นไปตามลำดับขั้นตอน และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทยรวมทั้งเสริมสร้างศีลธรรมและสำนึกใน “คุณธรรม” จริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตด้วย “ความเพียร” ซึ่งจะเป็ภูมิคุ้มกันที่ดีให้พร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติการกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 จึงต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันเพิ่มขึ้น ในมิติการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ให้มีความเข้มแข็งควบคู่ไปกับการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2555 - 2559, หน้า ฉ - ข) กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักในความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนในความรับผิดชอบ จึงทำการประสานความร่วมมือกับกรมสามัญ กรมวิชาการ และกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นตั้งแต่ ปี 2543 เป็นต้นมา ในเวลาต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้นักเรียนได้รับการช่วยเหลือจากครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาอย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2547, หน้า ก) นักเรียนซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคมและเป็นผลผลิตของสถาบันการศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวัง โดยผ่านกระบวนการศึกษานั้น ครูจำเป็นต้องให้ความเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดีต่อเยาวชนในสถานศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนด้วยการป้องกัน และช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียน เพราะสังคมในยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก การสื่อสารและเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อนักเรียน โดยเฉพาะปัญหาการระบาดของยาเสพติด ปัญหาของครอบครัว ปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ บางครั้งส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถปรับตัวได้จึงส่งผลเสียต่อสุขภาพจิต สุขภาพกายและสังคม ตลอดจนนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเอง ครอบครัว และ

ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ ดังที่หน่วยศึกษานิเทศก์ประจำกรมสามัญศึกษา ได้อัญเชิญพระบรมราโชวาทในราชการที่ 9 เป็นบทนำในเอกสารระบบดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนที่ว่า “เยาวชนทุกคนมิได้ต้องการทำตัวเองให้ตกต่ำหรือเป็นปัญหาแก่สังคมประการใด แท้จริงต้องการจะเป็นคนดีมีความสำเร็จ มีฐานะ มีเกียรติ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น แต่การที่จะบรรลุถึงจุดประสงค์นั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้แนะนำ ควบคุมให้ดำเนินไปอย่างถูกต้องและในฐานะที่เป็นครู เป็นอาจารย์ เป็นผู้บริหารการศึกษา ท่านจะช่วยให้เขาได้มากที่สุด เพราะมีส่วนควบคุม ดูแลใกล้ชิด อยู่ทุกๆ ด้านรองจากบิดามารดา” บทบาทของครูในเรื่องการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนั้นไม่ใช่เรื่องใหม่ เพราะมีการปฏิบัติกันอย่างสม่ำเสมอและได้ดำเนินการมานานแล้ว นับตั้งแต่อดีต จนได้รับการยกย่องให้เป็นปูชนียบุคคลแต่เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการทำงานอย่างมีระบบและมีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีหลักฐานการปฏิบัติงาน มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแล้วความสำเร็จของงานย่อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ผลดีย่อมที่จะเกิดขึ้นกับทุกคนทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าเป็นครู นักเรียนและผู้ปกครอง ชุมชนหรือสังคม (กรมสามัญศึกษา, 2544, หน้า 1) โรงเรียนขุนรามวิทยาสังเกตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาจากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้จากผู้ปฏิบัติงาน (พิพัฒพล รูปหอม, 2559 หน้า สัมภาษณ์) ผู้อำนวยการโรงเรียนขุนรามวิทยา พบว่า ครูยังประสบปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เช่น เวลามากเกินไป ภาระงานที่รับผิดชอบมาก จำนวนครูไม่เพียงพอ ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือจากครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาได้อย่างทั่วถึง โดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องนั้นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, หน้า คำชี้แจง) จากข้อมูลทำให้ทราบว่ามีความต้องการที่จะให้ครูทุกคนในโรงเรียนเห็นความสำคัญถึงปัญหาของนักเรียนทุกคน และสามารถดำเนินการตามความมุ่งหวังดังกล่าว ปรากฏเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนและดำเนินกิจกรรมระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อมุ่งเพิ่มคุณภาพของนักเรียน และแก้ไขปัญหา ด้านพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน อันจะส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมในอนาคตได้ซึ่งได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และพุทธศักราช 2545 หมวดที่ 1 บททั่วไป มาตรา 6 กล่าวถึง จุดมุ่งหมายและหลักการวางการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข การดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้ดำเนินงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ ปี พ.ศ.2554 โรงเรียนขุนรามวิทยาสังเกตไม่สามารถดำเนินการประสบความสำเร็จในการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดรวมถึงด้านการส่งต่อนักเรียน จากความสำคัญนโยบายนี้

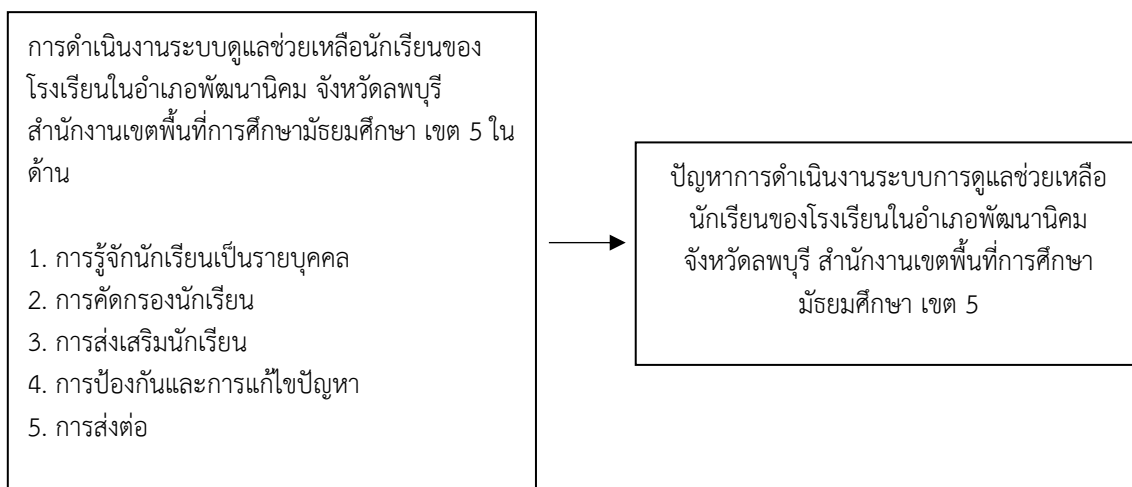
ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะทำการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานระบบของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และพุทธศักราช 2545

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดของการศึกษาการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การครั้งนี้สามารถดำเนินการต่อไปได้และบรรลุประสงค์ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ผู้ศึกษาได้กำหนดรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้ เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมดได้แก่ผู้บริหารและครูโรงเรียนขุนรามวิทยา จำนวน 18 คน โรงเรียนโคกสูงวิทยา จำนวน 23 คน และโรงเรียนพัฒนา จำนวน 95 คน รวมทั้งสิ้น 136 คน

ตัวแปรในการศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่ 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และ 5) ด้านการส่งต่อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบตรวจรายการ จำแนกเพศ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ถึงผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือไปยังครูในโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคมจังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่เป็นประชากรในการศึกษา

2. ผู้ศึกษานำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถาม เพื่อขอความอนุเคราะห์แก่ครูโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 และผู้ศึกษาเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยส่งจำนวน 136 ชุดและรับคืนจำนวน 136 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. ผู้ศึกษาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ จัดระเบียบข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ในการประมวลผลและวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	38	27.90
หญิง	98	72.10
รวม	136	100.00
สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ)	7	5.10
ครู (ครูผู้สอน ครูแนะแนว ครูฝ่ายปกครอง)	129	94.90
รวม	136	100.00

ตอนที่ 2 แสดงปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

ตารางที่ 2 แสดงปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้าน	μ	σ	ระดับปัญหา
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	2.86	1.49	ปานกลาง
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	2.70	1.07	ปานกลาง
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	2.82	0.87	ปานกลาง
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	3.06	0.74	ปานกลาง
5. ด้านการส่งต่อ	3.07	0.64	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.90	0.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.90$, $\sigma = 0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ด้านการส่งต่อ ($\mu = 3.07$, $\sigma = 0.64$) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.74$) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\mu = 2.86$, $\sigma = 1.49$) ด้านการส่งเสริมนักเรียน ($\mu = 2.82$, $\sigma = 0.87$) และด้านการคัดกรองนักเรียน ($\mu = 2.70$, S.D. = 1.07)

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นงานที่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว ครูประจำชั้น ทำให้สถานศึกษาต้องมีข้อมูลที่นำมาแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพพอสมควร ทำให้ภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญา พงษ์จันโอ (2554) ผลการวิจัยพบว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับแรก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาข้อมูลของนักเรียนเป็นรายบุคคล ทำให้ทราบข้อมูลเพื่อจะนำมาวิเคราะห์และร่วมกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้วสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัวเครือ โพธิ์ชัย (2548) ได้วิจัยเรื่อง “ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ภาพรวมด้านปัญหาอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่สอง ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่สถานศึกษามีการคัดกรองนักเรียนก่อนการดำเนินงานตามขั้นตอนต่าง ๆ เป็นกระบวนการทำงานที่สามารถแยกประเภทของนักเรียนที่พบปัญหาในด้านต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการแก้ไขปัญหาให้ถูกประเภทกับปัญหาที่พบสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัวเครือ โพธิ์ชัย (2548) ได้วิจัยเรื่อง “ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนภาพรวมด้านปัญหาอยู่ในระดับมาก

3. ด้านส่งเสริมนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีแนวทางการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยเน้นที่การส่งเสริมให้นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการด้านต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ปัญหาด้านการส่งเสริมนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาวรุ่ง มุกดากิจ (2554) ได้วิจัยเรื่อง “การพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอคันทรี่ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า ด้านส่งเสริมนักเรียนภาพรวมด้านปัญหาอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา เป็นสิ่งที่สถานศึกษาได้มีการวางแผนเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัวเครือ โพธิ์ชัย (2548) ได้วิจัยเรื่อง “ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาภาพรวมด้านปัญหาอยู่ในระดับมาก

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีแนวทางการปฏิบัติด้านการส่งต่อนักเรียนที่ชัดเจน เป็นระบบทำให้การระบบส่งต่อดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉิม ใจเจริญ (2552) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการจัดการความรู้ของโรงเรียนห้วยคตพิทยาคม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป จากผลการวิเคราะห์ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลผู้บริหาร ควรส่งเสริมและสนับสนุนและให้ความสำคัญการบันทึกข้อมูลพื้นฐานของครอบครัวนักเรียนในแต่ละคน ซึ่งครูที่ปรึกษาต้องมีการเยี่ยมบ้านเพื่อศึกษาข้อมูลจากผู้ปกครอง แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาแก้ไขปัญหานักเรียน

2. ด้านการคัดกรองนักเรียนโรงเรียนควรมีการคัดกรองนักเรียนทราบชัดเจนพัฒนาเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีปัญหาจากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน

3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน ครูที่ปรึกษาควรให้ความสำคัญ การพบนักเรียนในการเข้าแถวเคารพธงชาติตอนเช้า และควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เหมาะสมและสม่ำเสมอในการจัดการส่งเสริมนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา ครูที่ปรึกษาควรมีทักษะในการให้คำปรึกษา แก่นักเรียนเสียสละเวลาเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียนอย่างจริงจังให้ความสำคัญ การจัดสถานที่ห้องหรือมุมสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อขอคำปรึกษา

5. ด้านการส่งต่อนักเรียน โรงเรียนต้องมีการประชุม ติดต่oprสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกโรงเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

6. ควรมีการติดต่อประสานงานระหว่างครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองให้มากขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจและเห็นความสำคัญของการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายได้ร่วมกันดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

7. ครูที่ปรึกษาควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ที่ทันสมัยทันเหตุการณ์มีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร อย่างรวดเร็ว เพื่อให้มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเพื่อการจัดบริการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5

2. ควรมีการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

กรมสามัญศึกษา. (2544). การประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัด กรมสามัญศึกษา.

กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

กรมสุขภาพจิต. (2544). การศึกษาปัญหาและความต้องการการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา.

กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

_____. (2546). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 - 4. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). นโยบายและแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

กัญญา แสงเจริญโรจน์. (2553). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับ

ประถมศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองมะปริง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

จรินทร์ มณีนุ่ม. (2551). การปรับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เหมาะสมกับโรงเรียนขนาดเล็กกรณีศึกษา: โรงเรียนวัด

ท่าใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ฉิม ใจเจริญ. (2551). การพัฒนาคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการจัดการความรู้ของโรงเรียนห้วยคตพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

เฉลิมพล มาปิก. (2544). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนปากกวีวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัด

พะเยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชวน สุขเจริญ. (2553). ปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา อำเภอบางละมุง จังหวัด

ชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.

ดาวรุ่ง มุดดาภิ. (2554). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัด

กาฬสินธุ์ โดยการใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นรินทร์ จุลทรัพย์. (2551). การแนะแนวเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 3). สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.

- บัวเครือ โพธิ์ชัย. (2548). ปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญประสพ กุลศรี. (2550). การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนอนุบาลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิฑูร วังษ์แหวน. (2548). รูปแบบระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนหัตถการราษฎร์รังสฤษดิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หลักการ แนวคิด และทิศทางการดำเนินงาน เอกสารสรุปองค์ความรู้ สำหรับการพัฒนาทีมงานขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการก้าวอย่างยั่งยืน ปี 2552. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อัญชนา พงษ์จันโอ. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 8. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Biddle, V. S. (2009, February). Student assistance program outcomes of student at risk for suicide. *Dissertation Abstracts International*, 69(8).
- Williams, F. M., Jr. (2008, February). Student assistance programs (SAP): An organizational and theoretical perspective on building bridge for healthy youth. *Dissertation Abstracts International*, 68(8).